

SHIB-A-VISA

Nr.4

Desember 2001

Årgang 4

G
O
D

J
U
L

STYRET I NORSK SHIBAKLUBB

LEDER Lisbeth Høyem
Leiraplassen 6, 7710 Sparbu
7416 2285/ 917 16 284
geilis@online.no

NESTLEDER Frode Løvfall
Vallahøga 16, 5510 Nesttun
5510 4520/ 934 38 958
frodelovfall@c2i.net

SEKRETÆR Arne Paulsrud
Breiskallvn 70, 2827 Hunndalen
6118 8269
kenzoku@online.no

KASSERER Sverre Kjøbli
Imsdalen, 7760 Snåsa
7415 2816
sverre.kjobli@c2i.net

STYREMEDLEM Anne Lise Johansen
Fjordbrivn. 13, 4050 Sola
5165 1106
annar.m.johansen@c2i.net

STYREMEDLEM Dan Ove Tuven
Aspmoen 30, 8646 Korgen
7519 1472 / 410 21 472
d-ov@online.no

VARAMEDLEM Wenche Ulleberg
Heimannsbakken 15, 3470 Slemmestad
3128 7801
wenu@frisurf.no

VARAMEDLEM Eiko Spæren
Bekkefare 10d, 0280 Oslo
2273 1940
eikospaeren@hotmail.com

KONTAKTPERSONER

NORD-NORGE Paul J. Walle,
8533 Bogen i Ofoten
7698 2000/ 926 52 844
soldoggen@snubbart.no

MIDT-NORGE Marianne Holmli
Sjøvold, 7650 Verdal
7407 7455/ 951 81 266
pei.fang@online.no

VESTLANDET Christen Lang,
Sandviksveien 173, 5035 Bergen
5595 1701/ Fax 5595 8402
karstein.thunes@online.no

SENTRALE ØSTLAND Wenche Ulleberg
Se Varamedlem

SØRLANDET Torhild Hansen
Opplandsvn 300, 4885 Grimstad
3704 3830

AGILITY Harald Schjelderup
Rødsveien, 1540 Vestby
6495 2053
harald.schjelderup@c2i.net

LYDIGHET Sissel Skjelbred
Dalsve, 7710 Sparbu
7414 3269/ 975 67 022

BRUKS Halvor Størmer
Grindjord E6 19, 8520 Ankenesstrand
7694 0409

VALPEFORMIDLER Inger Lise Mandryck
Klinkelinna 411, 2827 Hunndalen
6118 8128

HUNDESPORT Solvor Nærland
Aad. Gjellesgt 16, 5035 Bergen
5531 3784
solnaer@online.no

Styret og utvalg setter pris på
tilbakemelding fra medlemmene
- både ris, ros, tips, ideer og saker til behandling.
Vi ber om å få alle henvendelser skriftlig.
Dette for at alle skal få lik behandling.

Kontaktpersoner er til for at medlemmene
skal kunne spørre om ting de lurer på.
Lokal aktivitet organiseres av nærmeste kontaktperson.
Kom gjerne med spørsmål og ønsker om tema, som kan
besvares i bladet.

INNHold

Styret	2
Innhold og Redaktørens lille hjørne	3
Lederens side	4
NKK's Oppdretterpris	6
Hunden Sex	12
Immunforsvar	13
Til Debatt: Krysningsavl	16
Hva ser dommeren etter...	20
Leserbrev; Demokrati eller diktatur	24
Advarsel mot fluegift	30
Leserbrev; Off.gjøring av kritikker...	31
Livet i Hunndalen	32
Nye raser???	35
Medlemsliste	37
Terminliste 2002	43
Stafettpinne	46
Leserbrev; Endr. Av statutter	48
Leserbrev:... "Medlemshefte"	50
Finnes den perfekte hund?	51
Avl og atferd	54
Hilsen fra Annie	57
Til debatt: Recessive	60
Shibaens historie, del 1	62
Norsk Vinner 2001	65
Leserbrev; Fra Kåre Langhelle	67
Hundoholiker	64
Valpekassen	69
Bokomtale	70
Utstillingsresultater	73

UTGIVELSESPLAN

Nr 1 Mars (Frist innlegg 28/2)
Nr 2 Juni (Frist innlegg 28/5)
Nr 3 September (Frist innlegg 28/8)
Nr 4 Desember (Frist innlegg 28/11)

ANNONSEPRISER

Helside: 100,-
Halvside: 75,- **Kvartside:** 50,-
Ikke-medlem DOBBEL pris
(Annonce manus må være i a4)

Stoff til Shib-a-visa 1-02 sendes

Lisbeth Høyem, Leiraplassen 6,
7710 Sparbu el. til geilis@online.no

FORSIDEBILDET

Østbylias Edle Rosa På Ball
Foto Sissel Skjelbred

BAKSIDEN

Valp fra Soldoggen Kennel
Foto Paul Walle

MEDLEMSKAP

Hovedmedl:250,- Fam.medl: 100,-
Gavemedl. for valpekjøpere: 100,-
Betal til konto 0540 11 87369

REDAKTØRENS LILLE HJØRNE

Så er et nytt nummer av Shib-a-visa ferdig. Denne gang med mye stoff innsendt av medlemmer. I dette nummeret starter vi en serie om Shibaens historie. Den er tidligere brukt av Shibaens venner og den svenske shibaklubben, men tas nå opp igjen etter ønske fra flere medlemmer.

Ellers inneholder bladet litt av hvert og jeg håper alle finner noe de liker å lese. Flere medlemmer forteller at de leser bladet fra perm til perm, og det er flott å høre, og skaper lyst til å gjøre bladet interessant. Noen endringer er gjort etter innspill fra medlemmer.

Det er fortsatt behov for bilder, send dem som vanlige papirbilder, eller scannet i 300dpi og lagret som JPG.

Det er snart jul og jeg håper alle får en trivelig høytid med tid til kos både med tobeinte og firbeinte.... Hvis du ønsker å glede noen, så send et julekort. Denne "lille" oppmerksomheten viser at du har tenkt på mottakeren....

Husk å holde hundene unna sjokoladeskålen, men unn deg gjerne noen dype dykke selv!!

Lisbeth

GOD JUL OG GODT NYTTÅR TIL ALLE LESERE!!

Så er et nytt år gått og julen står for døren igjen. Dette året har vært fullt av aktivitet og jobbing. Vi har hatt valper og vi har hjulpet til med utstillinger. I tillegg har det vært mye jobb med både shibaklubben og andre hundeklubber. Av og til må man derfor tenke seg om og bestemme seg for om man fortsatt vil ha det slik, eller om man ønsker en roligere hverdag.... Slike valg er aldri lette og jeg vil bruke god tid på å bestemme meg for hva jeg ønsker å bruke tiden min på. Vi har flere ting på gang i klubben og håper på en aktiv vår.

En ting jeg VIL bruke mer tid til er våre egne hunder. Vi har huset fullt av hunder med forskjellige behov så tiden strekker liksom ikke til. Vi håper på ordentlig snøføre slik at vi kan få prøvd litt skigåing og sparkkjøring. Så får vi drive litt kontakt- og utstillingstrening innendørs.

Utstillingsåret ble ikke så omfattende for vår del, men vi fikk med oss finalen; Hamar. Hele helgen gikk i full fart og vi traff mange trivelige venner og bekjente. Det var gledelig mange shibaer påmeldt, og jeg vil gratulere vinnerne.

Shibakalenderen for 2002 er også ferdig og jeg vil takke alle annonsørene som har gjort det mulig å lage den. Takk også til de som stilte opp på vår annonse i Hundesport. Det er viktig å vise frem at vi finnes!!

Med ønske om en GOD JUL OG ET GODT NYTT ÅR til alle medlemmer!

Lisbeth

SHIBASPEIALEN 2002

arrangeres 18.mai i Trøndelag.

Nærmere opplysninger om

dommer og sted

vil komme på ny-året!!

SHIBAKALENDEREN 2002!

NÅ KAN DU BESTILLE SHIBAKALENDER FOR 2002.
DEN ER FULL AV SHIBABILDER OG GULLKORN,
OG DEN HAR GOD PLESS TIL Å SKRIVE OPP TING DU
MÅ HUSKE.

PRISEN ER

175,- FOR INNENLANDSKE MEDLEMMER

200,- FOR UTENLANDSKE MEDLEMMER

KALENDEREN BESTILLES VED BETALING
TIL KONTO 0540 11 87369.

SEND KOPI AV KVITTERING TIL
SYERRE KJØBLI, IMSDALEN, 7760 SNÅSA,
SÅ FÅR DU KALENDEREN RASKERE!!

Jeg driver BORDtrening... Foto fra Paul Walle

NKK'S OPPDRETTERPRIS

Under avviklingen av årets Vinnergalla på Hamar ble NKK's Oppdretterpris for første gang delt ut. Dette var etter min mening en flott anledning til å hedre disse trofaste oppdretterne. Her var det mange mennesker, pyntet og med godt humør, som kunne gi si applaus til de utvalgte, velfortjente vinnerne.

Prisen er ment som en hedersbevisning, som kan utdeles til oppdrettere som gjennom lang tid har bevist at de utmerker seg gjennom systematisk og grundig oppdretterinnsats.

I kriteriene for tildeling heter det blant annet at hedersbevisningen kan tildeles oppdretter som i minimum av 10 år har arbeidet med egen rase i tråd med NKKs formålsparagraf § 2, første og andre ledd.

For å kunne bli tildelt prisen må en være foreslått av enkeltpersoner eller en klubb. Hovedstyret avgjør tildeling etter enstemmig innstilling fra NKK's komite for vurdering av hedersbevisninger.

Følgende fikk tildelt Oppdretterprisen i 2001:

Kennelnavn / innehaver(e) / rase:

Inu Goya	/ Frank Bjerklund og Terje Johnsen	/ engelsk springer spaniel
Marsten	/ Grete Bergendahl	/ ruhåret fox terrier
Surprising	/ Eva og Anne Mjelde	/ labrador retriever
Mjærumhøgda	/ Grete S. og Eivind Mjærum	/ golden retriever og samojedhund
Cariena	/ Kari og Kjell Haug	/ flat coated retriever
Enerhaugen	/ Christen Lang	/ shiba inu
Topscore	/ Astrid Giercksky	/ puddel
Østbo	/ Sverre Østlund	/ dachshund
Hot Point	/ Borgild Moen	/ grand danois og pekingeser
Bernegården	/ Britt Marit Halvorsen	/ sankt bernhardshund
Solnes	/ Solveig Næss	/ puddel
Thorarinn	/ Tor Christensen	/ schäferhund
Ingodds	/ Liv Evjen & Ingrid Brækstad	/ schäferhund

Prisen består av en Elghund i bronse på en tresokkel med innbrent oppdretterens navn og tildelingsår.

Grete-Sofie og Eivind Mjærum hedret med NKK's Oppdretterpris

Av Lisbeth Høyem

Å være tilstede under Vinnergallaen og se to av klubbens oppdrettere bli hedret med NKK's Oppdretterpris, var en god opplevelse. Det er godt å vite at vi har oppdrettere som driver sitt arbeid seriøst og planmessig. At de får omtale i Shib-a-visa er vår måte å vise vår heder på.

Grete-Sofie og Eivind Mjærum kjøpte sin første felles hund, en samojedhund, i 1967. Oppdretterkarrieren startet i 1972, med kull både på samojedhund og golden retriever. Siden de begge kommer fra familier som har hatt hunder, og drevet oppdrett, var det naturlig for dem å forsøke å få frem sitt eget hundemateriale.

Erfaringsgrunnlaget til Grete-Sofie og Eivind er bredt. Selv om de først og fremst har drevet med golden retriever og samojedhund, har de også erfaring fra oppdrett av puddel, clumber spaniel, akita og shiba. De har også hatt new foundlandshund og har i dag en norsk elghund grå som brukes til elgjakt. På samojedhund kan de nå skryte av 11. generasjon i rett linje med bare champions bakover. På golden har de 8. generasjoner. Til sammen har de oppdrettet ca 130 champions.

Dere driver jo med både spisskunder og retrievere, hva vil dere si er de største forskjellene mellom disse rasene/hundetyperne?

Hvis en tenker på mer gjennomgående atferdstrekk, er det vel det at spisskunderne er generelt mer primitive hunder, -i betydningen av å ha bevart flere av sine opprinnelige egenskaper og instinkter. De er generelt mer allsidige hunder. Retrieverrasene er spesialiserte apporteringshunder. De skal arbeide i nært samspill med eier og skal være "willing to please". Ellers er vår erfaring at det er for lett å generalisere. Riktig nok har hver rase sin atferdsprofil, men enkeltindividet formes av arv og miljø. Det er ofte større ulikheter mellom enkeltindividene innen en rase enn det en skulle tro etter det en generelt oppfatter som rasekarakteristika.

Hvorfor valgte dere å anskaffe shiba?

Det var ganske tilfeldig. Vi hadde hatt samarbeid med Kiskas kennelen i England innenfor akita. Vi kjente familien Michell også fra at de tidligere hadde oppdrettet samojedhund. De spurte om vi var interessert i ei meget god tisper, som måtte omplasseres da eieren var livstruende syk. Etter en liten betenkning sa vi ja. Vi endte opp med to, det var Kiskas Jack Daniels og Akeira. Akeira har vi fortsatt, hun er nå 12 år. Vi hadde i lang tid vært fasinert av de japanske spisskunderne og deres vesen. Veien fra Akita var ikke så lang. På denne tiden (det er over 10 år siden) var også turbulensen omkring rasestandarden for akita blusset opp.

Når det gjelder utfordringer for raser sier Grete-Sofie og Eivind at den største utfordringen ligger i at rasen er relativt ny i vårt land. Vi må holde på noen generasjoner for å få tilstrekkelig kunnskap. Det krever tålmodighet. Hundeval er i stor grad spørsmål om å skynde seg langsomt. Rasen er uensartet i type og temperament. Det er derfor rom for å utnytte denne variasjonen for å ta med det beste videre. Ellers er det jo en sunn og frisk rase. Den er reativt enkel å holde, har pels som er lett å stelle og som tåler store

klimavariasjoner. Vi har bra med avlsmateriell i Norge, så det bør ikke være så vanskelig å vektlegge det en ønsker. Det å ta vare på det vi har er viktig. Vi må bli kjent med det som bor i materialet vårt først. Det er mye positivt å si om rasen. Vi vil vel framheve mentaliteten som viktigst. Det at hunden kan være reservert vet vi, men det betyr ikke at den får være sky eller aggressiv. Eksteriørmessig har vi en jevn størrelse i Norge. En skal ikke lenger enn til våre naboland for å finne både for store og for små hunder. Shibaen skal som de andre japanske spissene være muskuløse og kraftige. En skal derfor også se opp for for lettbygde og spinkle hunder. Kort sagt bør en være tro mot rasestandarden.

Hvor mye betyr oppdrettere for utviklingen av rasen?

Over tid betyr det å ha oppdrettere som vet hva de driver med alt for utviklingen av en rase i et land. Alle kan kjøpe gode hunder. Det er ikke like opplagt at en klarer å lage de. Samarbeid mellom flere dyktige oppdrettere er også nødvendig for å komme videre over tid.

Hva betyr det for dere som oppdrettere å få denne prisen?

Norsk Kennel Klubs oppdretterpris er noe en blir nominert til, og utvelgelsen skjer av en egen komite. Det finnes mange dyktige hundefolk i Norge. Den anerkjennelsen av kvalitetsoppdrett over lang tid som denne prisen er et uttrykk for, er en stimulans. Det er rett og slett fantastisk.

En shiba i hånda er bedre enn ... Foto Paul Walle

Christen Lang

hedret med NKK's Oppdretterpris

Av Solvor Nærland

Å få anerkjennelse fra Norsk Kennelklubb for sitt arbeide, er det ypperste en oppdretter kan oppnå. De to rasene Christen har fått prisen for, Norsk Lundehund og Shiba, er begge raser med liten genpool.

Hva fikk deg til å starte med oppdrett av shiba?

C: Jeg hadde vært uten hund i ett års tid, og hadde lyst på en hund som selskap. Dette måtte være en renslig hund som ikke bjeffet så mye. Jeg hadde lenge beundret de vakre, røde hundene. Det jeg leste om dem, viste seg å stemme da jeg fikk min første shiba i 1986. Nemlig at de er selvstendige, rolige, renslige og robuste uten alvorlige, arvelige lidelser. I utgangspunktet tenkte jeg ikke på avl, men jeg ble mer og mer fascinert av rasen. Dermed utviklet det seg.

Ser du noen problemer i rasen?

C: I utgangspunktet er shiba en meget sunn rase. Vi har hatt noen tilfeller av HD, men det er ikke utbredt. Heller ikke patella er noe problem, selv om også dette finnes. Av eksteriøre feil, har vi tannmangel, bittfeil og manglende testikler som et problem. Ellers har vi en del hunder som ikke har den korrekte oransjerøde fargen med distinkt urajiro. En god del hunder har ikke helt korrekte haler (for tett krøllet).

Christen legger ellers vekt på at shiba er en moderat vinklet hund. En del dommere legger for stor vekt på flytende bevegelser. En god shiba må ha det rasetyperiske uttrykket. Det er ikke nok at den er en velbygget spishund. Alle de asiatiske hundene har forøvrig lov til å være noe reservert mot fremmede. Dette er det svært viktig at dommere vet, slik at de nærmer seg hunden på en forsiktig (høflig) måte.

Hvilke avlsprinsipper har du?

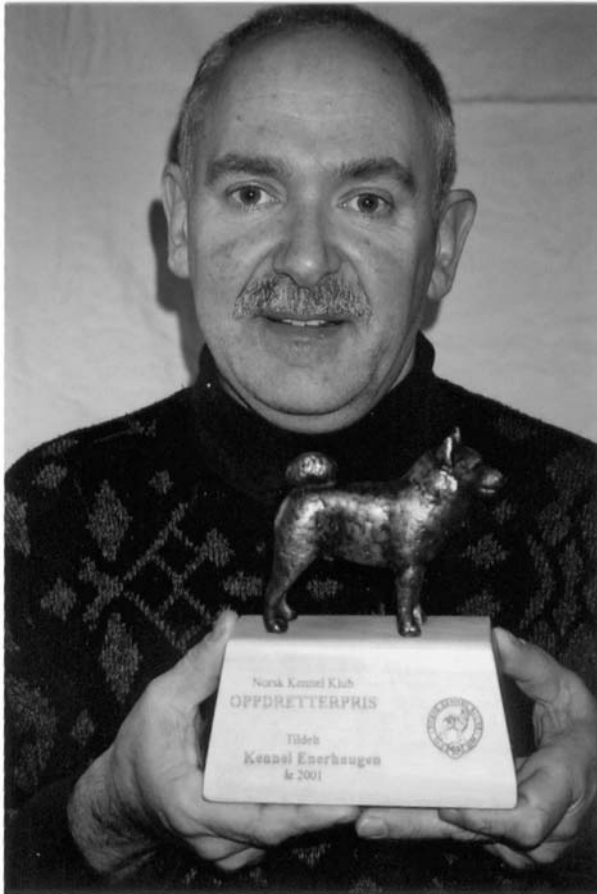
C: Siden jeg tidligere i nesten 20 år arbeidet med en rase med lite genemateriale (Norsk Lundehund), er jeg i første rekke opptatt av at vi må ha et bredt genemateriale i rasen, selv om dette kan gå noe ut over en enhetlig type. Sunnhet er det viktigste. Jeg mener innavl, på det nåværende tidspunkt, ikke er å anbefale. Ellers er jo et anerkjent prinsipp at linjeavl gir det beste, mest ensartede resultatet. Utavl gir et mer uensartet kull, men fordelene er at vi får nye gener. Shiba er en meget utfordrende rase å oppdrette.

En tisper bør etter Christens mening være ca 2 år ved første parring, og ikke ha valper etter fylte 7 år.

C: Det er vanskelig å si hvor mange kull en tisper kan ha. Shiba får jo få valper i hvert kull. De beste hundene skal brukes mest. Men det er viktig i en liten rase å ha et bredt genemateriale. Dette gjelder ikke minst for hannhunder. Her har hannhundeieren selv et stort ansvar, ved å bruke hunden fornuftig.

Synes du det er vanskelig å selge valper, og hender det du angrer?

C: Det er et stort ansvar å være oppdretter. Valpen har ikke bedt om å bli født. Jeg føler ansvar for at alle mine hunder har det bra. De aller fleste gangene går det bra, men noen ganger viser det seg at kjøperen ikke forstår rasen. Det er alltid lettere å være etterpåklok, dessverre.

En glad Christen Lang med statuetten som viser at han har fått NKK's Oppdretterpris.

Hvilke råd vil du gi til nye oppdrettere?

C: At de setter seg grundig inn i rasestandarden og forstår hvordan japanerne selv ønsker at rasen skal se ut og være. Hvis dette ikke passer, så finn en annen rase. Lytt til erfarne oppdrettere. I Japan anser man at de første 10 årene som oppdretter er en læretid. Det anbefales at man samarbeider nært med en erfaren oppdretter, som kan veilede.

Vi er mange som har hunder i sameie med Christen. Dette er et alternativ til foravtaler. Kontrakten gir sameieren sikkerhet for å beholde hunden i hele dens levetid, mens Christen kan bruke den i avl og på utstilling.

C: Jeg har meget gode erfaringer med å ha hunder i sameie. Familien jeg har hunden sammen med, føler at hunden er deres. Og jeg vet at hunden vil ha et godt hjem resten av livet. Sameie for min del gir meg mulighet til å disponere flere hunder i avl uten å ha dem alle boende hos meg. Jeg har en liten flokk – i øyeblikket 4 hunder – hjemme, og jeg ønsker ikke å oppstalle hundene mine i kennel.

Jeg har nettopp lest i et amerikansk shibatidsskrift at voksne shibaer vanskelig kan leve sammen uten at det blir konflikter. Selv har du 4 shiba boende hjemme hos deg, 2 av hvert kjønn. Hva er dine erfaringer?

C: Mine 4 hunder fungerer i dag som en flokk. Det var noen problemer da den yngste hannhunden prøvde å bli sjef, men dette gikk over. Ellers har jeg hatt noe problem med små valper som har blitt satt for kraftig på plass. I dag tror jeg at jeg har de erfaringer som skal til for å få flokken til å fungere.

I nevnte amerikanske tidsskrift hevdes også at shiba ikke kan løpe løs uten å forsvinne. Jeg vet jo at du har alle dine hunder løs i naturen. Hvordan trener du innkalling?

C: Jeg starter når valpen er liten, har den mye løs, og trener mye. Jeg gir alltid en godbit når valpen kommer. Noen ganger kan en shiba være svært selvstendig, og virker døv for tilrop. Den vil helt enkelt ikke komme. Da må man bare være tålmodig. Det skal *alltid* være positivt å komme til oss.

Du er oppdretter, utstiller og dommer, og du lever blant og med hunder. Hvordan påvirker dette livsstilen din?

C: Min livsstil er helt tilpasset mitt hundehold. Både arbeid og bolig er lagt opp slik at jeg kan drive med hunder. Jeg har et gammelt hus som jeg holder på å pusse opp. Jeg er ennå ikke helt ferdig, delvis fordi jeg bruker mesteparten av pengene mine på hundene. Mange av mine beste venner har jeg fra hundemiljøet. Så dette virker også sterkt inn på mitt sosiale liv.

Christen uttrykker stor glede over å ha mottatt NKK's Oppdretterpris. Samtidig er han lei seg for at hans mor ikke fikk oppleve dette. Hun var i mange år aktivt med i kennelen, spesielt i oppdrett av Norsk Lundehund.

Vil du avslutningsvis si noen ord om samarbeidet med din mor, som var med da det hele startet?

C: Jeg skylder min mor stor takk, først og fremst for at hun lot meg få lov til å ha så mange hunder. Men også for hennes støtte, ikke minst når det gjaldt valper, og at hun stilte opp og passet hunder for meg når jeg etterhvert begynte å reise mye rundt og dømme. Jeg vet at hun hadde stor glede av hundene selv, og også satte svært stor pris på alle de hyggelige menneskene vi kom i kontakt med på grunn av dem.

NAVNET SKJEMMER INGEN...

Innsendt av Eiko Spæren

Alle som har hund kaller ham "King," "Rex" eller lignende.
Jeg kalte min for "Sex", bare for moro skyld.

Nå er jeg imidlertid ganske flau over å ha Sex. Sist jeg hadde Sex på kontoret, fikk jeg kjeft av sjefen for å ha spurt frøken Hansen om hva hun synes om Sex. Da jeg forsøkte å forklare sjefen at jeg hadde hatt Sex siden jeg var elleve, svarte han at jeg var litt av en type.

Da jeg giftet meg og dro på bryllupsreise, tok jeg selvfølgelig hunden med. Jeg sa til resepsjonisten på hotellet at jeg ønsket et rom for kona og meg, og et spesielt rom for Sex.

Resepsjonisten svarte at alle rommene på hotellet var for Sex.
- Du misforstår, forsøkte jeg, - Sex holder meg våken om natten.
- Meg også, betrodde resepsjonisten meg.

Hunden min angrep en gang en annen hund og jeg gikk rettens vei for å beholde hunden.
- Ærede dommer, sa jeg, - jeg hadde Sex før jeg giftet meg.
- Jeg også, repliserte dommeren.
Da fortalte jeg ham at etter at jeg giftet meg ville ikke min kone at vi skulle ha Sex lenger.
- Samme her, sukket dommeren.

Her om dagen stakk hunden av igjen. Jeg trasket i timevis i nabostrøket for å finne den. En politibil kjørte opp på siden av meg og spurte meg hva jeg gjorde i denne gaten klokken tre om morgenen.
- Jeg leter etter Sex, svarte jeg.

Politifolkene vekslet blikk og ba meg høflig, men bestemte å ta plass i baksetet og bli med på stasjonen.
- Har dere Sex på politistasjonen? spurte jeg.

Nå er jeg hjemme igjen etter to dagers varetekt. Hunden er også kommet hjem etter sin søken etter det annet kjønn.

Forresten har Sex i dag skiftet navn til Trygve.

IMMUNFORSVAR

- Sakset fra Hund & Fritid nr 2-01. Av homeopat NAN MNHL Tonje Stigar Sakset fra Nea Hund –

Et sterkt immunforsvar er basert på flere ting. Blant annet spiller et godt arveanlegg en rolle. Hunden må få riktig ernæring, dette er svært viktig for immunforsvaret. Foret må inneholde riktig mengde vitaminer, mineraler og andre næringsstoffer, og hundens immunforsvar er også avhengig av en god fysisk og psykisk helsetilstand. Dette betyr at du som hundeeier i svært stor grad påvirker din hunds helse blant annet i forhold til hva slags miljø du skaper for hunden din, og om den får mosjon osv.

Hos noen hunder skal det ikke så mye til før en ubalanse på et av disse områdene kan føre til sykdom. Det som fører til sykdom hos en hund behøver nødvendigvis ikke gjøre det hos en annen hund, dvs. symptomene hos hundene vil være forskjellige.

Om en hund blir utsatt for ytre påvirkninger som f.eks. bakterier, virus, parasitter, ulykker eller traumer, eller kanskje forandringer i tilværelsen vil dette kunne føre til en ubalanse enten fysisk eller psykisk. Og hunden vil kunne få fysiske eller psykiske symptomer og plager.

I slike tilfeller hvor årsaken er konkret og kjent har hunden behov for hjelp til det konkrete problemet, samt hjelp til generelt å styrke sitt immunforsvar for å kunne bli frisk igjen.

Det er viktig å forstå at et svekket immunforsvar arter seg forskjellig hos de forskjellige individene og derfor vil det være stor variasjon i symptomene, også når årsaken er den samme. Dette er i grunnen helt naturlig i og med at alle individer er forskjellige og derfor også reagerer forskjellig.

Det kan også være slik at et immunforsvar som generelt er svekket kan gi grobunn for sykdom. I human-homeopatien har vi et uttrykk som sier “det finnes ikke sykdommer, bare syke mennesker”. Satt på spissen er det noe sant i dette. Årsaken til at et individ (menneske eller dyr) blir sykt ligger i at belastningen har blitt for stor for immunforsvaret - det klarer ikke å stå imot belastningen lenger. Immunforsvaret blir svakt og derfor oppstår det sykdommer og symptomer.

Vi vet at årsakene til at immunforsvaret blir svekket er forskjellige, og vi ser at reaksjonene hos f.eks. hundene er forskjellige. Hundene viser sine individuelle symptomer og derfor er det så viktig at behandlingen også er individuell.

Styrke immunforsvaret

Når vi generelt skal styrke immunforsvaret er det gjerne 3 produkter vi først og fremst tenker på å bruke. Den ene er solhattekstrakt, eller Echinisea som det heter på “fint”. Dråpene fra denne planten gir en generell styrking av immunforsvaret og du kan gi dette i hundens vann eller i foret. Følg anvisningen for barn til en liten hund og til stor hund (mer enn 30-35 kg) følger du anvisningen til voksen. Hunden skal ikke få dette i mer enn 3 uker av gangen uten å ha vært i kontakt med homeopat.

Det andre produktet vi ofte bruker for svekket immunforsvar er “Citrocept” eller grapefrukt-kjerneekstrakt. Denne virker på omtrent samme måte som solhatt, men er bedre ved bekjempelse av sopp og virus. Grapefruktkjerneekstrakt doserer du på samme måte som solhatt. Ekstrakten smaker svært bittert og kan være vanskelig å gi hunden med mindre du bruker sprøyte. Bland godt med vann og gi i flere omganger. Citrocept bør ikke gis til hunder med mageproblemer i form av magesår og ømfintlig mage.

Det tredje immunstimulerende preparatet vi bruker er hvitløk. Dette kan du gi hunden i frisk form i foret (1 fedd pr. dag i 14 dager til middels stor hund), eller du kan gi det i form av piller eller kapsler. Ekstra virksom blir hvitløken i kombinasjon med solhatt. Det finnes flere produkter på markedet som kombinerer disse to, og jeg er spesielt glad i Echinavitt fra Naturomedica. Gi en tablett daglig i en periode på 1 måned uansett hundens størrelse.

Lykke til!

Østbylias kennel

ønsker **GOD JUL OG GODT NYTTÅR**

TINGELING OG ROSA

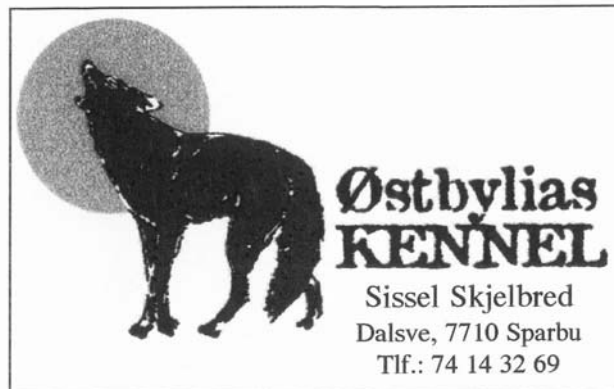
Nye utfordringer i 2002!

Blodspor og lydighet er våre satsningsområder.
Flere Østbylias hunder har gjort det godt på prøver og
utstillinger i 2001. Vi gleder oss til en ny sesong.

VALPER VENTES I JANUAR!

Far; Chiharu av Enerhaugen
BIR Shibaspecialen 2001
Flere gode utstillingsresultater
Mor; N S Uch N Vch Nordv98
Bi Ien Tingeling
Meget gode bruksegenskaper

VALPER

ventes januar/februar 2002

Far: N S Uch Saijoto's Joi Hazumi (Zumi)

- HD/AA/Knær/Øyne U.A.
- Ikke tannmangel/bittfeil

Mor: Soldoggen's Ichiro-Kin-Ni-Mukau (Kinni)

- Flere Cert/CACIB i Norge+Sverige
- HD/AA/Knær/Øyne U.A.
- Ikke tannmangel/bittfeil

... samt en rød, trivelig hannvalp igjen etter

Far: N S Uch Saijoto's Joi Hazumi

Mor: INT NORD Uch Soldoggen's
Beninesa (Showa)

- BIR og BIM på spesialutstilling
- Årets shiba 2000
- HD/Knær/Øyne U.A.
- Ikke tannmangel/bittfeil

VI LEVERER ALLTID VALPENE;

- parvovaksinert
- med egen vet.attest
- ID-merket
- registrert i NKK

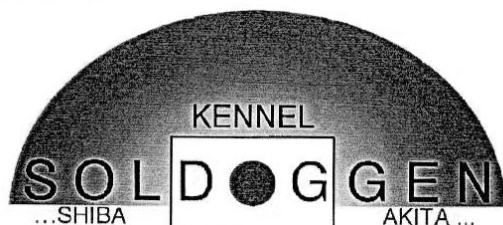
VI AVLER IKKE PÅ;

- Hunder m. alvorlig tannmangel
- Línjer m. fertilitetsproblemer
- Línjer m. negative anm. på temperament
- Línjer m. allergiproblemer

INTERESSERT!?

柴

秋

GOD JUL

PAUL WALLE,
LENVIKMARK, 8533 BOGEN I OFOTEN
TLF/FAX 769 82000 MOB 926 52 844
SOLDOGGEN@SNUBBART.NO

GOD JUL

INNLEGG TIL DISKUSJON

Innsendt av Unni Hansen. Hentet fra *Genetica's Låshörna* www.genetica.se

Vad kan man vänta av korsningsavel ?

Inom hundaveln diskuteras allt oftare korsning som en väg ur de problem som en för långt gående inavel skapat i många hundstammar. Men det är inte så enkelt att man bara gör en korsning och direkt är alla problem försvunna. Innan jag går vidare låt mig deklarerat tydligt att jag är för systematiserad rasavel när det gäller hundar. Orsaken är enkel. Det finns inget annat sätt på vilket vi kan ge en rimlig "varudeklaration" till valpköpare. Utan fasta raser har man ingen möjlighet att, vid köp av en valp, på förhand veta tillräckligt mycket om hur hunden kommer att se ut och fungera som vuxen. Detta är det enda bärande skälet för rasavel, men det är ensamt tillräckligt starkt för att motivera avel inom bestämda raser. När väl detta är sagt skall jag försöka reda ut vad korsning är, varför vi får korsnings-effekter och varför korsning ofta, dock långtifrån alltid, är en misslyckad lösning på avelsproblem i en ras.

Några grundbegrepp

Till att börja med måste en del begrepp redas ut. Vad menas egentligen med inavel och korsning ? Vilka egenskaper hos hundarna kan i första hand påverkas vid korsning? När kan korsning väntas ge goda resultat och när är risken för misslyckanden stor. Hundar som är nära släkt bär delvis samma gener eller arvsanlag. Några av arvsanlagen kan väntas vara defekta på ett eller annat sätt. Så länge en hund bara har ett sådant defekt anlag i ett anlagspar så spelar det oftast liten roll. Det andra, normal, arvsanlaget räcker för att hunden inte skall drabbas av skadan i det defekta anlaget. Men mm man parar nära släktingar med varandra så kan de var för sig ha fått samma defektanlag från sina anföräldrar. Deras valpar riskerar då att få samma defekta anlag både från sin mor och från sin far. Därmed finns inte längre något skydd mot defektanlaget och valpen visar någon form av ärftlig skada. I korthet så gäller för alla genpar att man genom inavel ökar andelen par med identiska gener, dvs där båda anlagen i ett par kommer från samma anförälder.

Kvantitativ och kvalitativ nedärvning

Inavelns, eller gendubblingens, verkningar är lite beroende av vilka gensystem och egenskaper som drabbas. Inom genetiken skiljer man mellan *kvalitativt* och *kvantitativt* nedärvda egenskaper. Egen-skaper med kvalitativ nedärvning styrs alltid av få gener. Dessutom är det så att deras effekter gör det möjligt att klassa hundarna i tydliga grupper. Hårlag och pälsfärg är typiska kvalitativt nedärvda egenskaper. Vid kvantitativ nedärvning, då normalt många olika gener påverkar egenskapen, kan man inte längre enkelt klassa djur i grupper. Det finns helt enkelt inga tydliga gränser för olika klassar. Kroppsstorlek, vikt, fysisk prestationsförmåga kan nämnas som exempel på kvantitativt nedärvda egenskaper. Vid kvalitativ nedärvning är det ofta så att den ena förälderns anlag kan komma att dominera över den andras anlag i samma egenskap. Om man exempelvis parar en svart labrador, som har två anlag för svart färg, med en gul labrador, som har två anlag för gul färg, så blir alla valparna svarta. Parar man två svarta labradorer, som båda bär ett anlag för svart och ett för gul päls-färg, så blir i genomsnitt 75 % av valpar svarta och 25 % gula. Valparna kommer således alltid att likna endera föräldern. Det bildas inga mellanformer. Vid kvantitativ nedärvning gäller däremot att avkomman som regel och i genomsnitt hamnar någonstans nära medeltalet av de båda föräldrarnas värden för egenskapen. Parar jag en storvuxen hund med en avsevärt mindre tik så kommer inte valparna att fördelas på tydliga grupper "stora" respektive "små" hundar. De kommer i stället att i genomsnitt hamna någonstans mellan de båda föräldrarnas storlek. Undantag kan förekomma, exempelvis vid nedärvning av specifika dvärggener, men kroppsstorlek

är annars en egenskap med typisk *intermediär* nedärvning, dvs avkomman hamnar någonstans mellan föräldravärdena.

Immunförsvaret och unika identiteter

Immunförsvaret är viktigt för individernas hälsa och vitalitet. Det finns särskilda gensystem som är viktiga för att skapa ett bra immunförsvaret. När det gäller flertalet av immunförsvarets gener så fungerar de lita annorlunda jämfört med gener för övriga egenskaper. En av de viktigaste funktionerna i immunförsvaret är att skapa unika identiteter, en sorts personliga koder, för varje individ. Det sker genom att varje individ bildar ett speciellt mönster av proteiner på ytan av sina celler. Ju flera gener som bidrar till det mönstret desto större är chansen att individen får en unik personlig kod. Precis som datorkoder skyddar en dator bättre mot intrång ju längre skyddskoden är så skyddar immunförsvarets proteinsystem individen bättre ju fler olika proteiner som kan bildas i systemet. Det hela går bland annat till så att en annan del av immunförsvaret utgörs av sk T-celler eller "mördarceller". De simmar runt i kroppen och avläser koden på varje cell de stöter på. Så länge de cellerna har samma kod som T-cellerna händer ingenting. Men avviker de tydligt så "mördar" T-cellerna de främmande cellerna och skyddar därmed individen mot infektioner av skilda slag.

Inavel ger gendubblering

Nu är det så att inavelns väsentliga verkan är att genom gendubbleringar minska antalet olika gener som kan förekomma i en grupp av anlagspar. Inavel kommer därmed också att minska antalet möjliga proteiner som kan tillverkas för att skapa unika koder för den enskilda individen. Vid extrem inavel, 100 %, kommer i själva verket alla individer i den inavlade gruppen att ha exakt samma proteinmönster, samma identitetskod, i sitt immunförsvaret. Om då exempelvis en sjukdomsframkallande bakterie lyckas kopiera det mönstret så kan den slinka förbi T-cellernas kontroll och skapa en allvarlig infektionssjukdom genom att fritt föröka sig hos värdjuret. Inte nog med det! Har bakterien knäckt koden hos en individ i den inavlade stammen så har den samtidigt knäckt koden för alla andra individer i samma stam. Hela stammen riskerar därför att angripas utan att ha något skydd mot den invaderande bakterien. Utan inavel kommer varje individ att ha en mer komplex identitetskod i sitt immunförsvaret. Därmed blir det svårare för bakterier att över huvud taget lura T-cellerna att de tillhör individens normala celler. Dessutom kommer varje individ att ha en kod som är olik alla andras. Även om bakterien då knäckt koden för en individ så är de övriga skyddade därför att deras egna koder ser annorlunda ut. Konsekvensen av detta är att inavel leder till sänkt förmåga hos immunförsvaret även om inga skadade gener finns hos individerna. Redan minskningen av antalet olika gener som kan finnas för att skapa identitetskoder leder till ökade risker att drabbas av infektionssjukdomar.

Korsning är omvänd inavel

Efter denna långa inledning kan det vara dags att förklara hur korsning påverkar olika egenskaper och när den är gynnsam eller varför den ibland slår fel. Korsning är egentligen ingenting annat än omvänd inavel. Vad som händer är att antalet gendubletter hos individerna minskar kraftigt och i högre grad ju mer obesläktade de båda föräldrarnas raserna är och ju mer inavlade de är var för sig. Om föräldrarna kommer från två skilda raser, där inaveln är mycket låg i båda raserna, så skall man därför inte vänta sig några mer betydande korsningseffekter hos avkomman. Andelen gendubletter är ju då redan låg i föräldrarnas raserna och kommer därför inte att minska nämnvärt vid korsning mellan dem. Ursprungs-raserna har redan kompletta immunförsvaret och låga defekt-frekvenser. Betydande korsningseffekter förutsätter således korsning mellan var för sig inavlade stammar. Korsning påverkar dessutom egenskaper med olika nedärvningsmönster på

olika sätt. Om man har rent *kvantitativ* så skall man inte vänta sig nämnvärda korsningseffekter. Variationen i de egenskaperna bestäms av många gener och de behöver inte vara skadade på ett eller annat sätt för att var för sig påverka egenskapen. Deras verkan adderas i stället så att man får ett medelvärde av föräldrarasernas egenskaper hos korsningsavkomman. Defekter av skilda slag, både fysiska och mentala, nedärvs däremot som regel *kvalitativt*. De orsakas ofta av att enskilda skadade gener dubbleras hos avkomman. Defektgener och enkelt nedärvda sjukdoms-framkallande gener är oftast *recessiva* (vikande), dvs de syns inte hos individer som bara har en sådan defekt gen tillsammans med en normal gen i samma genpar. Det är ingenting märkligt med att defektgener som regel är recessiva eller vikande. Orsaken är helt enkelt den att *dominerande* defektgener, sådan var verkan slår igenom hos individen även när bara en gen är skadad, kommer att gallras bort omedelbart hos den första drabbade individen. Dominerande gener kan så att säga inte "smyga omkring" dolda i flera generationer.

Korsning påverkar främst defektfrekvens, fruktsamhet och immunförsvar

Om man korsars två obeläktade raser med varandra så minskar risken för att skadade recessiva gener dubbleras. Därmed sjunker normalt frekvensen ärftliga defekter tydligt vid korsning. Men det förutsätter naturligtvis att inte samma defekt finns i båda de föräldraraser som korsas. Fruktsamhet är den enskilda egenskap som, tillsammans med motståndskraft mot infektionssjukdomar, påverkas starkast av korsning. Orsaken till att de båda egenskaperna följs åt är helt enkelt att de i betydande grad styrs av samma gensystem. Möjligheten att skapa unika identitetskoder för varje individ är en förutsättning för att ett befruktat ägg skall kännas igen och särbehandlas som ett blivande foster i livmodern. Troligtvis påverkas dessutom själva befruktningsprocessen av olikheter mellan ägget och den befruktande spermien så att fostrets identitetskod blir unik och fostret därmed, när det föds, har möjlighet att bilda ett så starkt immunförsvar som möjligt. För fullständighetens skull bör det också nämnas att vissa delar av gensystem helst inte bör vis någon variation alls. Alla behöver hjärta, lungor, lever njurar och andra inte organ samt nervsystem, muskler skelett osv. I alla de gensystem som styr normal kroppsutveckling bör den ärftliga variationen vara låg. Om korsningen här bidrog med ökad ärftlig variation vore det snarast en nackdel.

Korsningseffekt främst mellan inavlade raser

Efter denna långa inledning blir det möjligt att ge ett lite begripligare svar på frågan om varför korsning ofta är gynnsam för avkomman och varför det ibland går alldeles fel. Normalt skall man vänta sig positiva korsningseffekter mellan var för sig inavlade raser och främst i egenskaper som är beroende av unika identitetskoder för varje individ. Det gäller då i första hand motståndskraft mot sjukdomar och fruktsamhet. Därtill kommer man att få påtagliga korsningseffekter i form av minskat antal defekta individer. Det gäller då både fysiska och mentala egenskaper. Man skall däremot inte vänta sig mer påtagliga korsningseffekter, dvs att avkomman skall bli bättre än någon av föräldraraserna, i egenskaper med kvantitativ och intermediär nedärvning annat än om de också varit nedsatta som en följd av sviktande immunförsvar.

Stora rasskillnader kan skapa negativa korsningseffekter

När kan man vänta sig att korsning leder till negativa effekter? Vid huvuddelen av de Korsnings-studier som genomförts på husdjur har man använt sig av stammar med relativt lika storlek och anatomi. Effekterna av att korsa stammar av djur med dramatiska skillnader i storlek och anatomisk byggnad är mer begränsad. Hundar uppvisar långt mycket större skillnader både i storlek och kropps-typ än något annat husdjur. Genom specialinriktad avel har man också skapat hundar med mycket stora skillnader i beteenden. Korsar man raser med stora sådana skillnader så blandas arvsanlag med

avsevärda olikheter i sin verkan på individen. Det är rätt naturligt att det då kan uppstå problem och misslyckade korsningsresultat. Använder dessutom sådana djur från förstagångskorsning och parar dem med varandra blir det helt omöjligt att förutsäga resultaten. Risken för att producera hundar med stora obalanser både i kropp och själ blir betydande. Den typen av oplanerad korsning används inte heller i någon annan husdjursavel. Orsaken är just att resultatet av korsningen blir alltför oförutsägbart. Risken att få individer som visar allehanda icke önskade avvikelser ökar påtagligt.

Korsning bara för att lösa inavelsproblem

Korsningsavel är inte något man skall rekommendera som allmän avelsprincip inom hundaveln. Det är bara om man har påtagliga inavelsproblem i enskilda hundraser, och de problemen inte går att rätta till med normal avelsplanering, som korsningsavel kan rekommenderas. Men också då måste avels-arbetet planeras omsorgsfullt. Valet av raser för korsning bör i de fallen ske så att man korsar hund-raser med relativt lika exteriöra och mentala egenskaper men som trots det inte är alltför nära besläktade. Dessutom måste man vara minst lika omsorgsfull i valet av avelsdjur vid sådan korsning för restaurering av en ras som vid normal rasavel. Orsaken är naturligtvis att man i första hand får effekter på vitalitets- och fruktsamhets-egenskaper samt defektfrekvenser. I övrigt skall man räkna med en i huvudsak intermediär nedärvning, dvs avkomman får egenskapsvärde någonstans vid

föräldrarnas medelvärde. Man kan då inte hoppas på att föräldradjur med brister i sådana egenskaper skall åstadkomma bra avkomma bara därför att man utnyttjat korsning. För säkerhets skull vill jag som avslutning på denna långa redogörelse understryka att hundaveln i allt väsentligt bör ske inom det vi kallar för rena raser. Det skulle kunna anföras flera skäl för det, men det skäl jag inledningsvis nämnde är ensamt tillräckligt starkt. Rasavel är vår enda väg att redan på valpstadiet kunna förutse väsentliga drag i den vuxna hundens anatomi och mentala funktioner. För en valpköpare är det som regel viktigt att veta hur stor en hund blir som vuxen, vilken pälsvård och annan omsorg den kräver. Dessutom är skillnaderna i de mentala funktionerna så stora mellan olika hundraser att man också av den orsaken har behov av rasuppdelning. Uppdelningen har fördelar både för hundägarna och hundarna. En intensiv arbetshund, typ vallhundar och jakthundar, far illa av att hamna i rena stads- miljöer med otillräcklig tillgång till aktiviteter. Att avel inom rena raser bör dominera inom hundaveln hindrar dock inte att en eller annan gräns mellan rasvarianter som skiljer sig i mycket obetydliga egenskaper borde tas bort. Framför allt gäller det om varje rasvariant för sig har så litet individantal att man riskerar allvarliga skador som en följd av alltför nära släktskapsavel. Man kan också tänka sig systematiska korsningsprogram för att framställa helt nya raser, men det får bli ett annat kapitel.

Sprötslinge i augusti 2001

Per-Erik Sundgren

Til redaktør av shib-a-visa

Kan vedlagte artikkel være stoff for å komme igang med "oppdretterarbeidet" - skolere oppdrettere, få til diskusjoner med mer?

Unni Hansen

HVA DOMMEREN LEGGER VEKT PÅ

Av Christen Lang

Helt fra tidenes morgen har menneskene konkurrert. Først som en nødvendighet for å overleve, senere som sport - for spenningens skyld.

Da hunden ble temmet var det for å være en hjelper ved jakt, som trekk og/eller gjeterhund, og som vakthund. Dette var viktig for stammens eksistens.

I dag er dette ikke like viktig, og vi har fått jaktprøver, trekkhundkonkurranser og gjeterhundprøver for å måle hundenes egnethet for sin oppgave.

Men, mennesket lever ikke av brød alene, og det estetiske, det å vektlegge skjønnhet har også fått sin plass i hundesporten.

De første hundeutstillinger hadde sitt utspring i England. Bakgrunnen var at folk tok med seg hunden til den lokale pub for å vedde om hvem som hadde den fineste. Men til dette trengtes det en uhildet tredjemann, og slik ble hundedommeren født.

Hensikten med hundeutstillinger i dag er mange. For det første er det en måte for oppdretterne å måle om de er på rett vei i avlsarbeidet. For det andre har vi det rene konkurransemomentet, hvem har den beste (peneste) hunden.

For det tredje, og ikke minst viktig, hundeutstillinger gir mulighet for å se mange hunder og til å møte folk som har den samme interessen som en selv.

Men kanskje det aller viktigste, sett fra samfunnets side, er det at et stort antall hunder bli håndtert av en for dem fremmed person, noe som kan utelukke aggressive hunder.

Hva er dommerens oppgave?

Dommeren er en uhildet person, som ved hjelp av rasens standard skal finne frem til de hundene som kommer nærmest opp til et tenkt ideal for den angjeldende rasen.

Hva bør en utstiller kunne forvente fra en dommer?

Først og fremst at dommeren har inngående kjennskap til rasens standard. At han går igjennom hunden på en grundig måte, og selvfølgelig at han opptrer høflig og vennlig mot mennesker og hunder.

Hva bør en dommer kunne forvente fra utstillerne?

Det er frivillig å stille ut. Dommerens mening bør respekteres. Det er lov til å bli skuffet, men det er ikke akseptabelt å skjelle ut dommeren eller med-utstillere, eller la sin frustrasjon gå ut over hunden.

Dommeren bør også kunne forvente å få en velstelt, godt luftet hund i ringen, og få hunden presentert på en best mulig måte.

Både dommer og utstillere er ansvarlig for å skape et god miljø på utstillingen. Det dommeren har å støtte seg til under bedømmelsen er rasens standard. Han kan ikke selv legge til eller trekke fra noe ut fra eget forgodtbefinnende. En standard kan kun forandres av Kennelklubben i rasens hjemland.

Det er altså ikke opp til den enkelte dommer hva han liker eller ikke. Det er hans oppgave å finne frem til de hundene som kommer nærmest opp til den beskrevne idealhunden.

Standarden er bygget på hundens funksjon, altså hva rasen er tenkt brukt til. F.eks. skal en trekkhund være bygget slik at den kan trekke en last over en viss distanse, og under spesielle værforhold. Derfor må den være bygget for utholdenhet, med en pels som kan tåle kulde.

Den hunden som oppfyller disse kravene vil også på en utstilling være den beste (vakreste).

Men utstillingen er ingen trekkhund konkurransen. For å måle hundens trekk egenskaper må den testes i bruk. Ingen hund er perfekt, ei heller dommeren.

Men det er hans ansvar å velge hvilke egenskaper han skal vektlegge hos den enkelte hund i kvalitetsklasse, og når han skal plassere dem i konkurranseklassen.

En hund kan ha et vakkert hode, men kunne ha hatt noe mer driv i sine bevegelser, mens en annen hund har et mer ordinært hode, men meget gode bevegelser. Da må dommeren vite hva som er viktig i akkurat denne rasen. Om det er en trekkhund han bedømmer ville det da kanskje være riktig å legge mest vekt på bevegelsene.

Samme hund, forskjellig premiering.

Dette er noe vi kan oppleve, og som mange synes er rart. Men vi må tenke på at dommeren dømmer det han ser i øyeblikket. En hund kan være i ulik pelskondisjon fra utstilling til utstilling, og humøret kan svinge. På en utstilling er den meget pigg og aktiv, mens den på neste utstilling kan være mer daff.

Alle hunder har gode og mindre gode points. En dommer vil legge vekt på noe, mens en annen legger vekt på noe annet. Det samme gjelder feil. En dommer vil trekke for noe som en annen dommer vil synes er mindre viktig.

En unghund vil bli bedømt på en annen måte enn det en fullt utvokst hund blir. En rasespesialist vil ofte vektlegge detaljer som en allround dommer ikke vil være så opptatt av, mens han i sin tur kanskje legger mer vekt på helheten. Vi trenger begge typer dommere for å få en mest mulig balansert bedømmelse av rasen over tid.

Forskjellige typer bedømmelse

Kvalitetsbedømmelse vil si at hver enkelt hund måles opp mot standarden. Gode og mindre gode detaljer beskrives i en skriftlig kritikk og premiegrad avgjøres.

I konkurransebedømmelsen vil hunden også måles mot standarden. Da har den allerede kvalifisert seg gjennom å ha fått en 1. premie i kvalitetsklassen.

Alle blir så plassert innbyrdes. Den som dommeren mener har minst detaljfeil og kommer nærmest opp mot rasens ideal, blir nr. 1.

Det samme gjelder i Gruppe og Best in Show bedømmelse. Rasene konkurrerer ikke mot hverandre, men den hunden som er nærmest idealet for sin rase, vinner.

Dette krever selvfølgelig stor kunnskap hos gruppedommeren av de forskjellige rasene.

Noen dommere praktiserer åpen bedømmelse. Det vil si at de forklarer publikum og utstilleren hvorfor hunden har fått den premien i dag, og hvorfor den ene hunden er blitt plassert foran den andre. Dette gir en bedre forståelse av bedømmelsen og bidrar til at dommerens mening blir respektert. Men åpen bedømmelse lar seg ikke alltid gjennomføre av personlige eller tekniske årsaker.

Hva legger dommeren vekt på når han dømmer?

Hunden må være av den riktige typen. Begrepet innbefatter bl.a.: farge, størrelse, kroppsform, pelskvalitet, gemytt, bevegelser etc.

Altså; det som gjør rasen til det den er, og som skiller den fra andre raser.

Noen regler som jeg personlig bruker i min bedømmelse er at jeg under kvalitetsbedømmelsen spør meg selv om jeg ønsker å se denne hunden tilbake i konkurransebedømmelsen, i så tilfelle får hunden en 1.premie.

Når jeg skal vurdere om hunden skal få Cert/CK, spør jeg meg selv om denne hunden er en verdig Champion. I så fall får den sitt Cert/CK. Men det er ikke noen automatikk i at en hund som har fått 1VK skal ha Cert.

Vi kan oppleve at dommere fra forskjellige land har forskjellig oppfatning av en rase. Og vi ser at en og samme rase kan se forskjellig ut i forskjellige land.

Hvem kan bli dommer og hva kreves?

Alle med lang erfaring innen hundesport kan søke om å bli dommer. Utdannelsen er lang, og meget tidkrevende. Egenskaper som kreves er gode kunnskaper i anatomi; evnen til å "se" hund. Evnen til å kunne administrere en ring med ringsekretær, skriver og utstillere, samt evne til å ta raske avgjørelser og selvsagt evnen til å opptre uhildet og ikke legge vekt på utenforliggende ting under bedømmelsen.

En dommer er representant for sitt lands kennelklubb og for hundesaken. Dette er et stort ansvar.

Men å være dommer er også en stor glede. Vi får lov til å se mange fine hunder, og til å møte hundefolk med samme interesse som oss.

Alle gode ting er tre..... Foto Sissel Skjelbred

KENNEL KENZOKU

ØNSKER GOD JUL OG
GODT NYTT ÅR TIL
VENNER OG
VALPEKJØPERE

JULEHILSEN
TIL ALLE LESERE
FRA
FAM. TUVEN, KORGEN

VI ØNSKER ALLE
EN TRIVELIG JUL!!

FAM. MANDRYK

HA EN GOD JUL
OG
ET GODT NYTT ÅR!

Unni M Viklund &
Kåre M Raastad

LESERBREV

INKLUDERENDE ELLER EKSKLUDERENDE. DEMOKRATI ELLER DIKTATUR.

Av Unni Hansen

Aksel Sandemose's Jantelov er kjent for de fleste. Loven er ekskluderende, og ikke inkluderende. Det er heldigvis en lov som et hvert demokrati fornekter. Det er dessverre en lov som et hvert diktatur forfekter.

Likeså - den eller de som påberoper seg berettigelsen av å være ekspert, og derved heller ikke er mottakelig for andres meninger, synspunkter eller konstruktiv kritikk går i en stor felle. Faren for at en da stopper opp i den evigvarende prosessen med å ta til seg ny lærdom og utvikle seg er stor. Alle vet hva det motsatte av en ekspert er.

Organiseringen av alle våre menneskeskapte system baserer seg i stor grad på lederskap - fortrinnsvis valgt av flertallet. Lederskapet - eller styringen - består i å være en gruppe mennesker som har påtatt seg å ivareta fellesskapets verdier, heri fatte vedtak som kommer alle i fellesskapet til gode. Som delegerer oppgaver og ansvar - fortrinnsvis de oppgaver som er spennende og utfordrende og kan skape et større engasjement, til mennesker som fortrinnsvis er de som har kunnskap om emnet og fortrinnsvis også har evne til å se saker fra alle sider. Som evner å komme frem til et resultat som flertallet er mest tjent med. Fortrinnsvis uten tanke for egen vinning, ære og berømmelse. Eller fordeler. Og fortrinnsvis etter først å ha tatt fellesskapet med på råd. Det finnes to typer lederskap - det inkluderende og det ekskluderende.

Det ekskluderende lederskap har en lei tendens til å forherlige sitt eget og sine egne meninger. På sitt vis blir det som et diktatur hvor der kun er enveiskommunikasjon. - Fra toppen - som i deres øyne er dem selv- og ned til den grå massen - som er de som har valgt dem og som de egentlig skal betjene og ivareta. I et diktatur er det lederne som har den eneste sannhet, alle rettigheter og faktisk ingen andre plikter enn hva de velger selv. I et diktatur vil ikke ledere høre på andre eller ta hensyn til andre dersom det ikke først og fremst passer dem selv. Et diktatur ikke bare oppfatter seg selv som perfekt og med den eneste sannhet - de TROR det fast og sikkert. - Selv om diktaturet er intelligent nok til å se at det har store svakheter i sin oppbygging og i sin manglende evne til å inkludere også de kritiske røster i fellesskapet, forsvarer de det. Ord som "unnskyld", "beklager", "vi tok feil" eller "vi hadde nok ikke tenkt igjennom alle de negative konsekvenser" finnes ikke i diktaturets vokabular. Slike ord gir uttrykk for at en påtar seg skyld eller ikke er eksperter, og ingen ledere av et diktatur har skyld eller gjør feil. - En avansert form for kollektiv egoisme.

Det inkluderende lederskap bygger på de motsatte verdier, og derved alt et diktatur ikke er. Et demokrati. For å kunne utvikle et demokrati kreves det ledere som ser sirkelen, ser kjeden. Ser at alle i demokratiet er avhengige av hverandre og trenger hverandre. At ikke bare alle har noe å bidra med - alle har en plikt eller en rett til å bidra. Demokratiet bygger på verdier som samhold, likeverd, fellesskap, rettferdighet for alle og rett til deltakelse og medbestemmelse. Demokratiet vet at det er avhengig av kritiske røster, for kun da kan urett gjøres til rett. Demokratiet vet å være ydmyk, demokratiet er basert på åpenhet og ærlighet. Demokratiet vet at det ikke er feilfritt, og at det å beklage og rette opp er den største styrke et lederskap kan ha - det skaper tillit og fellesskapsfølelse. Det skaper tilhørighet i gruppen, fordi ingen hverken er eller vil bli feilfri. Demokratiet vet at selv det svakeste leddet er viktig. Og at i den kritiske røsten ligger det også et velment råd om å endre kurs til det beste for alle.

Hva skjer dersom det ekskluderende fellesskap får utvikle seg fritt? Jo, kunnskapen blir innsnevret, rammene blir stramme. Det ekskluderende fellesskap vil alltid før eller senere ende med tap av viktige verdier.- Fordi det nettopp ikke evner å ta til seg kunnskaper fra andre, ta hensyn til andre,

se viktigheten i andres synspunkter, moral eller forventninger. Det ekskluderende fellesskap evner ikke å ta selvkritikk. I sin ytterste konsekvens er det ledere av diktaturet som ekskluderer seg selv fra fellesskapet, og derved stiller seg lagelig til hugg når de ikke evner å ta vare på de som de er satt til å lede.

Alle samfunn består av to elementer. En "grå masse" som ikke engasjerer seg aktivt av ulike årsaker. Og en mer synlig, men tilsvarende mindre masse, som tør å være aktiv og tilkjennegi engasjement, meninger, kunnskaper, ønsker, behov og mål.

Hva gjelder den mer engasjerte massen er den i et diktatur delt i to; lederskapet på sin opphøyde plass sammens med sine disipler - det vil si de som alltid er enige, har fått innpass i den eksklusive elite fordi de IKKE gir uttrykk for konstruktiv kritikk mot ledelsen. - eller kanskje bare er "flinke" og utnytter lederskapet til egen fordel.

Den andre delen er den enda mindre massen som er såpass engasjerte at de tør å ha kritiske meninger i forhold til de vedtak diktaturet innfører og som ikke er basert på tanken om likhet for alle, rettferdighet for alle. I disse to mindre samfunn har en altså på ny et lite diktaturfellesskap og et lite demokratifellesskap.

Et hvert diktatur setter stor pris på den "grå masse", som selvsagt ikke er så synlig og plagsom med krav og kritikk, men som av seg selv bidrar økonomisk og uten å stille krav tilbake.

I et ekskluderende fellesskap blir ikke den "grå massen" prioritert i det hele tatt. Det passer lederskapet utmerket å ha en stor, "grå masse" som ikke er brysomme og engasjerte, prøver å påvirke eller ha egne meninger. Og i hvertfall ikke er så frimodige at de fremsetter konstruktiv kritikk. Men som tar hva de får og er fornøyd uten å kreve eller stille krav. Krav stilles ikke - kanskje fordi de ikke tør, vet eller mest av alt ikke blir oppfordret til å bidra eller fortalt at de faktisk er mer verdifulle enn lederne. - Uten et samfunn eller fellesskap trenger en ikke ledere.

Diktaturet er ikke avhengig av ros, for det er i egne øyne perfekt. Derimot er det livsviktig å ikke bli utsatt for konstruktiv kritikk, fordi det sår tvil om at de er så perfekte som det de ynder å fremstå som.

Ethvert diktatur vil bruke alle midler for å forsvare seg selv og sine handlinger, og ekskludere alle personer og meninger som føles som en trussel for deres makt. Et hvert diktatur er utad avhengig av å bli oppfattet som dyktig, sterkt og perfekt. Det er sjelden villig til å ta til seg lærdom fra andre eller bry seg om andre. Ikke bare velger et diktatur de ulver det vil tute med, det tuter kun med de som tuter tilbake når diktaturet forventer det.. Ethvert forslag som kan oppfattes som rett for fellesskapet skal komme fra diktaturet selv, blir det kjent at det kommer fra andre, er diktaturet veldig redd for at det skal medføre at den "grå masse" trekker i tvil lederskapet og dets unike evner.

Joda, en kan etterhvert begynne å forstå hvorfor det ekskluderende lederskap er så redd for å inkludere de mennesker som demokratiet holder fast på - til og med konstruktiv kritikk. I et diktatur har lederskapet alltid personlig vinning som en større del av målet. En fatter ganske mange vedtak som kommer en selv eller de som er inkludert i dette lederskap til gode. Diktaturet har ikke en moral som sier at vedtak skal komme flertallet til gode. Personlig vinning, ære, makt og berømmelse er dessverre i mange tilfeller meget sterke elementer. Likeså egenskapen om å stille større krav til andre enn til seg selv. Det er forunderlig hvor langt egne grenser kan flyttes og justeres på grunn av eget forgodtbefinnende. Til og med da klarer ikke diktaturet å se den urett som rammer det store flertall. Joda, de ser det jo når de får det forklart. Men da har en dette "flere" og "mange" syndromet. HVEM disse "flere" eller "mange" er, får en sjelden vite. Og langt fra får en vite HVOR mange er "mange", og hvor mange blir til "flere" Som kjent er "flere" pr definisjon mer enn 1.

Et diktatur er vanskelig å få bukt med, fordi det bruker alle middel for å holde på kontrollen. De plasserer "sine" folk i de rette posisjoner slik at de hele tiden har kontrollen med hvem som får adgang til klanen. På det viset kan de holde på makten over lange perioder, og håndplukke sine folk. Selv på tross av demokratiske vedtatte prinsipper og organer kan de styre, det eneste som trengs er "sine" folk der vedtak fattes eller der kandidater kan håndplukkes. De tror at de er så smarte og intelligente, så lure at den grå masse ikke ser hva som skjer. - Den grå masse ser det den vil se, men det er ikke alltid at en gidder å påpeke hva en ser. I mange tilfeller fordi det koster for mye - en risikerer å bli ekskludert.

Et ekskluderende fellesskap gjør akkurat det - det ekskluderer alle som ikke passer inn i rammen, og ikke minst alle som kan oppfattes som en trussel. Dette fellesskap gjør dette fordi det mener at det er de i sin fulle rett til, og ikke fordi de tenker over om dette er moralsk forsvarlig å gjøre mot de som faktisk i en eller annen form har valgt dem, gitt dem tillit eller mest av alt faktisk er avhengige av dem i en gitt periode for at felles mål skal nås.

Enhver konstruktiv kritikk blir møtt med FORSVAR for egne handlinger og vedtak. Behovet for FORSVAR er ikke bare sterkt, det er faktisk den eneste måte et diktatur kan møte konstruktiv kritikk på. - Fordi en ikke har eller tør å vise evne til å ta selvkritikk fordi det gjør en sårbar i sin rolle - et diktatur har jo alltid rett og gjør aldri feil. Sjelden forsvarer diktatoren seg selv - for det er jo et svakhetsteegn. Så diktatoren spiller på sitt register og får sine disipler til å forsvare, derved har han gardert seg mot å bli oppfattet som en som IKKE evner å akseptere berettiget kritikk. Og disiplene lar seg i stor grad bruke, men ser det ikke selv.

Dette ekskluderende fellesskap tror at ved å ekskludere alle som gir konstruktiv kritikk, så STRAFFER det den eller de som blir ekskludert. Dersom den/de som blir ekskludert føler en eksklusjon som en straff, oppnår diktaturet et enda større diktatur. Men, hva dersom disse som så diktatorisk ble ekskludert IKKE tenkte slik? Hva dersom de så det som en lettelse å bli ekskludert? Hva om de faktisk så på det som en befrielse å slippe å engasjere seg eller å føle seg forpliktet til å påpeke den urett som diktaturet forfekter? Hva om de tenkte "OK, dette fellesskap i sin nåværende diktatoriske form passer ikke MEG"?

Hva om det fantes flere slike som følte seg ekskludert? Hva dersom disse ikke bare hadde de rette menneskelige verdier som en tross alt kommer lengst med, men også stor kompetanse eller kontakter innenfor de emner som diktaturet faktisk trenger? Hva om de så på hele ekskluderingen som passende og behagelig? Hva om de tenkte "hvorfor bruke mer tid og krefter på et diktatur som før eller siden faller av seg selv på grunn av de ekskluderende egenskaper?"

Hva dersom DISSE laget sitt eget fellesskap, kombinerte alle sine positive menneskelige verdier og kompetanse som dette diktatur faktisk trenger men frykter, og dannet sitt eget INKLUDERENDE fellesskap? Er det ikke da diktaturet faller - fordi det finnes et alternativ som er så mye, mye bedre - også for den "store grå massen" som diktaturet synes er så enkelt og komfortabelt å forholde seg til? Blant dagens "grå masse" finner en fremtidens engasjerte ledere - dersom noen inkluderer dem. Diktaturet er det mest depressive, ødeleggende og ikke minst mest sårbare lederskap et samfunn kan ha. Diktaturet er ikke og har aldri vært basert på fellesskap og medbestemmelse. Diktaturet er til og med sårbart for diktatorene selv - fordi de underveis gjør så mye urett for egen vinning. Og når de faller, så faller de forferdelig dypt, og kommer seg sjelden mer enn halvveis opp igjen.- Fordi der er ikke mange fremstrakte hender som trekker en opp og på plass igjen.

Diktaturet har aldri vært basert på åpenhet og ærlighet - en slik styreform trekker alltid til seg elementer som selv vil ha personlige fordeler, som haler og drar, smigrer og bruker. Diktaturets ledelse tror de vet alt og kan forutsi alt - at ingen kan bruke dem mer enn hva de bruker andre. Dessverre tiltrekker diktaturet seg - og lar seg bruke av - de elementer som demokratiet tar avstand fra - men diktaturet ser det ikke selv.

Et ekskluderende fellesskap har grunnleggende prinsipper med diktatoriske trekk. Historien forteller oss at alle diktatur før eller senere løses opp fordi rammene blir for stramme, egoismen for stor, resultatet for snevert og flertallet går lei. Ingen diktatur kan i tillegg legge frem beviser på at deres ekskluderende styreform ivaretar akkurat det som menneskene trenger for å nå sine mål: likhet for alle, egenverd, høre til, å bli tatt vare på, respekt.

Der finnes ingen diktatur som i historien blir fremhevet for det GODE de fikk til. Se på Nazi-Tyskland, se på Sør-Afrika og se på Sovjetstaten. Historien viser oss at ingen diktatur varer evig eller har bidratt til det beste for menneskeheten.

Kun FRAM TIL det diktaturet klarer å ekskludere de kritiske røster er de trygge. Kun FRAM TIL de ekskluderte danner sitt eget inkluderende fellesskap har diktaturet en fremtid.

Demokratiet er det eneste rette, og den eneste fellesskapsideologien som gir alle mennesker følelsen av likeverd og følelsen av å bety noe. Vi mennesker er ikke skapt for eller til for å bli lykkelige ved å utradere oss selv for å behage andre. Vi mennesker - lever vi ikke og engasjerer vi oss ikke for oss selv og våre omgivelser som en del av historien? Vil vi ikke bli husket for det gode vi gjorde? - For at vi var inkluderende, tok vare på og hadde evne til empati for andre?

I et ekskluderende fellesskap ekskluderer diktaturet alle som ikke alltid er MED, for da er de automatisk alltid IMOT. Her finnes ikke mange farger og nyanser, kun sort eller hvitt.

I det inkluderende fellesskap ser demokratiet verdien av alle de utallige fargenyanser som ligger mellom sort og hvitt. Demokratiet evner å se at selv om en ikke alle liker rødt, så kanskje kan rosa være en passende farge for en større del av fellesskapet.. - For å få rosa, er du faktisk avhengig av rødt.

Likeså, tre røde roser er for oss mennesker et symbolsk bevis på kjærlighet. Alle roser er pene å se på - men de har torner. De flotteste rosene har dessverre de største tornene. Ingen liker å stikke seg, så hvorfor kjøper en heller ikke nellik? På tross av at nelliken for mange er en "begravelsesblomst" så er den myk å ta i.... Roser HAR torner, men holder du dem rett, så stikker du deg ikke

Unni Hansen

*Hvem er innestengt og hvem er utestengt?
Foto Paul Walle*

**KENNEL
PEI FANG**

**MED ØNSKE OM
GOD JUL OG GODT NYTT ÅR!**

KENNEL PEI FANG

(Chow chow – Shiba – Engelsk setter – Norsk elghund grå – Dachs)

**MARIANNE OG BRYNJAR HOLMLI
SJØVOLD, 7650 VERDAL**

TLF 7407 7455 E-post: pei.fang@online.no

www.chowchow.no

Novéns Kennel
ønsker

alle lesere GOD JUL!!

Novens Sagasu No Katsu

BIS shiba specialen i Markim.

Hd A utm temperament

Sagasu är nu far till två valpkullar födda i november.

Novéns Kennel o Hundcenter

Elisabeth Noven

Sandhemsgård 761

430 64 Hällingsjö, Sverige

+46 301 453 53 +46 70 752 39 89

elisabeth.noven@mailbox.swipnet.se

<http://home.swipnet.se/~w-30534>

HEI ALLE SOM LESER SHIB-A-VISA!

Vi vil på denne måten forsøke å advare mot bruk av fluegiften GOLDEN MUSCAMONE. Det vil si at den er svært effektiv mot fluer, men preparatet er etter min forståelse ikke tilstrekkelig merket.

Produktet, noen små avlange gule saker, men en ubestemmelig lukt, anbefales på emballasjen å strøes i vinduskarmer og lignende, slik at fluene har lett tilgang. Golden muscamone selges fritt over disk på anerkjente felleskjøps salgslag. Produktet er ikke gift-merket, i samme grad som for eksempel det tradisjonelle fluebekjempelsesmiddelet Radar. Det stod riktignok t ved inntak skulle lege kontakes.

Mulig vi var maks uheldige, og at våres lille, store Kim var svært sensitiv for ingrediensene i overnevnte produkt, men fra hun hadde fått giften i seg og til hun var død så tok det ca 10 minutter. Til orientering hadde Kim ingen andre kjente allergier eller lignende. Hun var faktisk, som så mange andre shibaer, litt sær på det å i det hele tatt prøve smake på ting. Men under de rette (eller gale..) omstendigheter kan slikt altså lett skje.

I dette tilfellet var vi på besøk hos noen venner, som i tillegg til andre dyr også har noen katter, som til Kim's store fortvilelse gikk og "svinset" rundt i huset mens vi ryddet bort etter et bedre måltid. De håpte vel på å få en smak. Noe som var litt sent, i og med at Kim og husets hund hadde ordnet nødvendig tallerkenslikking.

Plutselig hører vi at Kim hoster og krøker seg som å gjøre seg klar for å kaste opp, men det eneste som kommer er hvitt skum... Min første tanke var at hun hadde fått noe i halsen, jeg gjør ting i forhold til dette, men dessverre nytteløst. Så oppdager noen at den omtrentlig spisekje store Golden Muscamone giftmengden som var plassert i en slags skål i vinduskarmen var borte. Kim kan nå ikke stå, og er gått over i krampetilstand, nyttesløst å for eksempel forsøke å gi noe gjennom munnen, neste spørsmål ville jo vært eventulet hva.

Telefonisk kontakt med vakthavende veterinær, med Kim på fanget, navn på hovedingrediensen i fluegiften og symptombeskrivelse gav oss dessverre ikke lengre tid for å kunne sette i gang hjelpetiltak. Veterinæren hadde dessverre ingen akutt tiltak å anbefale eller tilråde. Kim døde der og da.

Senere er det bekreftet at lidelsesbildet til Kim, er fornlignende med symptomene på gift intoks i forhold til virksomt stoff i Golden Muscamone. Det ser ut som giften virket direkte på luft/åndedrett, siden Kim skummet hvitt ut av munnen, og at dette ikke hadde antydning til å inneholde noe av mageinnholdet hennes. Hundene hadde jo som nevnt, nylig spist rester/slikket tallerkene og vi hadde bl.a. spist lasagne, og som de fleste kjenner til er dette en sterkt farget rett.

I ettertid har vi gitt beskjed der produktet var kjøpt og anbefalt dem en gjennomgang i forhold til merking av middelet. Tiden nå er jo ikke sesong for fluebekjempelsesmiddel, så produktet er ikke å se i hylkene, og vi har ikke foreløpig fått noen tilbakemelding på hvordan beskjeden/erfaringen vår er blitt håndtert hos ansvarlig produsent.

Vil ellers nevne at forsikringsmessig er saken håndtert raskt og ryddig, men vi ville jo tusen, tusen gnager heller hatt lille, store KIM. (Lorinis Chyokohime ble bare 4 år)

Torhild.

LESERBREV

Vedr offentliggjøring av utstillingskritikker og fotografering av deltagende hunder på årets spesialutstilling

Viser til mitt innlegg i forriges utgave av shib-a-visa – med tilsvaer fra nestleder.

Jeg gjør oppmerksom på at årets utstilling ble avholdt før generalforsamlingen og valg av nåværende styre. Styremøte avholdt på Hunderfossen før årsmøtet (det gamle styret) fattet ikke vedtak verken om at kritikker skulle offentliggjøres eller at bilder av hundene skulle trykkes. Det nye styret hadde ikke avholdt styremøte og fattet tilsvarende vedtak før dette blad ble produsert og utsendt. Er det så å forstå at nåværende styre driver klubb uten forutgående styrevedtak?

På Hunderfossen fikk en opplyst at de som ønsket kunne få fotografert sine hunder. Det ble ikke opplyst om at disse bildene skulle trykkes sammens med dannedags utstillingskritikker i det neste medlemsblad.

Utstillingskritikker kommer til klubbens sekretær. Det finnes ikke styrevedtak på at klubbens sekretær skal oversende disse til redaktør for offentliggjøring.

Jeg tar til etterretning at det i det samme medlemsblad er å lese et innlegg fra et nytt medlem, med referat fra årets utstilling. I dette innlegg kan en lese at det "på annen plass i bladet" vil finnes bilder og kritikker fra denne utstillingen. Dessverre var dette verken et tema vi medlemmer og utstillere ikke var verdsatt tilsvarende viktig at vi ble spurt om våre synspunkter på forhånd – eller tilsvarende godt informert om før medlemsbladet ble trykket. Jo da, vi som har holdt på en del år, registrerer hva som er på gang.

Til orientering: NSK "eier" alle kritikker – fra alle utstillinger, ikke bare dem som blir skrevet på raseklubbens egen utstilling. Vi medlemmer ER Norsk Shiba Klubb, da skulle det kanskje ikke være for mye å forvente at vi både ble spurt og tatt med på råd.- I det minste om det som angår våre egne hunder.

Det forundrer meg at ingen kontaktet meg og spurte om å få tilsendt bilder av mine hunder for trykking sammens med kritikkene. Var det en tilfeldighet, eller var det fordi noen visste at jeg ville reagere på at fungerende redaktør var på tur til å gjøre noe som det ikke fantes styrevedtak på. Eller var det fordi at jeg etter årets årsmøte hadde gitt klar beskjed til leder / fungerende redaktør om at verken bilder eller andre ting om mine hunder skulle trykkes i medlemsbladet?

Kanskje bør noen andre også reagere på den uheldige kobling av leder og redaktør. Det er to roller som så absolutt ikke bør kombineres. Et medlemsblad bør ha en selvstendig redaktør, som ikke har andre verv. Kun da kan en få et uavhengig medlemsblad, med muligheter til på fritt grunnlag kunne få frem sine synspunkter. Den ukultur som vi nå opplever i shib-a-visa, var faktisk den utløsende årsak til at tre jenter i 1997 tok initiativ til å starte Norsk Shiba klubb.

Norsk Shiba Klubb er ikke historieløs. Og det er bedre å be om tillatelse – i hvert fall dersom en ikke evner å be om tilgivelse.

Unni Hansen
u-hansen@tiscali.no

DET ER IKKE ALLE SOM KAN SI AT DE BOR I "HUNNDALEN".

ER DET EN BUHUND ? ELLER ER DET KANSKJE EN LUNDEHUND DERE HAR ??

NEI, DET ER DET IKKE .

JÅ, MEN JEG SYNES AT DET LIGNER PÅ EN SOM TANTA MI HADDE .

NEIDA DET ER IKKE HVERKEN LUNDEHUND ELLER BUHUND.

JÅ, MEN HVILKEN RASE ER DET DA, DA ??

DET ER EN SHIBA, EN SHIBA INU.

Å JA?

EN JAPANSK RASE SOM IKKE ER SÅ VELDIG GAMMEL HER I LANDET.

DET SKAL VEL NOE TIL OM DU HAR HATT EI GAMMEL TANTE SOM HAR HATT MAKEN .

NEI, MEN DEN LIGNER VELDIG.

JÅ, DET ER RIKTIG DET,

MEN DET BLIR STOR FORSKJELL NÅR DU FÅR DEM

VED SIDEN AV HVERANDRE.

DERE HAR JO TO STYKKER,

DETTE ER VEL IKKE AV

SAMME RASE?

JODA, DET ER EN

HANNHUND

SOM ER VILTFARGET

PÅ TO OG ET HALVT ÅR.

OG SA ER DET EI TISPE

SOM ER ETT OG ET HALVT

ÅR

SOM ER BLACK & TAN.

Å, JA...

JÅ, SÅNN KAN EN

GJØVIKTUR BLI

NÅR EN ER UTE MED

ET PAR SHIBA'R I BÅND.

LANGEDRAG?

HØRES DETTE KJENT UT FOR ANDRE SHIBAER DET UTE ??

JEG HETER ""KIRI"

(JÅ DEM HJEMME KALLER MEG DET,

MEN JEG HETER EGENTLIG SOLDØGGEN' S INAORU IMOTO)

OG LURER PÅ OM DET ER NOEN ANDRE SHIBAER SOM FØLGER

MED PÅ LANGEDRAG OG ANDRE DYREPROGRAMMER PÅ TV,

FOR DET GJØR JEG !

MOR SIER TIL MEG ""SE PÅ TV"" OG DA SNUR HODET MITT SEG HEL T

AUTOMATISK MOT TV'N

JEG KAN EN ANNEN TING OG JEG. LART !

DET VET JEG HVA BETYR

DET BETYR GODIS SOM ER BEREGNET FOR SÅNNE HUNDER SOM MEG .

DA VIRKER ØRA MINE SOM BARE DET
LITT TRYLLEKUNSTER OG SA BLIR DET "LART"
HAR EN BROR: EN HALVBROR.
HAIKO HETER'N.
HAN KLARER JEG Å "TUKTE".
HAN HETER EGENTLIG IKKE HAIKO .
DET ER NOK ETT NAVN SOM ER HENGT PÅ.
SOLDOGGEN'S ERA TA-TA,
DET HETER'N EGENTLIG

HAIKO KOMMER NORDFRA . SAMME SOM JEG GJØR,
VI KOMMER FRA PAUL WALLE. SOLDOGGEN

VI HAR SAMME MOR OG DERMED HAR VI IKKE SAMME FAR.
DET ER SÅNN VI BLIR HALVSØSKEN .

JEG KOM DIREKTE TIL UNNI MARIE VIKLUND OG KÅRE MORTEN RAASTAD,
MEN HAIKO , HAN VAR EN ANNEN PLESS TIDLIGERE .
DESSUTEN VAR DET HAN SOM KOM FØRST AV OSS TO, MEN JEG ER SJEFEN

DE SIER AT HAIKO ER PYSETE, OG DET STEMMER.
HAN VART HENTET PÅ GARDERMOEN INNERST I EN PLASTKASSE.
JA, DET VART JEG OGSÅ.
DA SATT HAN HELT INNERST I KROKEN OG SKALV NÅR MOR KIKKET INN TIL
EN BITTE LITEN ULLDOTT.
BODØ KOM VI FRA , MED BRAATEN'S CARGO. TENK PÅ DET DU'
DA VAR DET IKKE BARE BARE Å VÆRE LITEN .
"PYSA" , ALTSÅ HAIKO HAN ER *DUTTEN MOR* JEG ER *JINTA PAPPA*.

BÅND.
BÅND DET ER NO DRITT.
SPØR HAIKO .
HAN VAR LIVREDD BÅND NÅR HAN KOM.
IKKE SELVE HALSBÅNDET, MEN SNORA.
KOM DEN BORT I BEINET HANS, DA FIKK HAN DILLA.
MOR HAR KLART Å LÆRE HAN AT DETTE IKKE ER NO FARLIG.
HELLER IKKE Å KLIPPE NEGLER. LIKE LIVREDD FOR BEINA SOM FOR BÅNDET.
DER HAR OGSÅ MOR BISTÅTT .

NÅ LIGGER' N PÅ RYGGEN OG SLAPPER AV NÅR MANIKYREN BLIR UTFØRT.
DET *GJØR IKKE* JEG .

HER OM DAGEN REISTE VI TIL GJØVIK OG DER KOM DET EN MANN
MED EI NÅL OG STAKK INN I MEG.
DU VERDEN HVOR VERDEN GIKK RUNDT.
SÅ BLE DET MØRKT.
SÅ VÅKNA JEG IGJEN .
I FANGET PÅ TANTE LISE. MED NYKLIPTE NAGLER.
INGEN PROBLEM MED KLIPPING HER NEI!
LIKER IKKE BÅND JEG HELLER. HALSBÅND.
JEG HAR SPIST 2-3 STYKKER, JEG .
NÅ ER DET KJETTING. KAN *IKKE* SPISES !

VI HAR EN LITEN GUTT
VI LEKER MED
THOR DANIEL HETER'N.
JEG ER ""GO' JENTA"" HANS.
NÅR VI HAR KRIGA ,
JA DA STÅR DET MESTE
PÅ HODET.
JA, DET GJØR DET
PÅ HODET TIL MOR OGSÅ .
"STÅPELS" ???

DER VI BOR ER DET SLIK AT,
SKAL DET KJØRES BIL
ER VI MED.
VI BLIR FORTALT AT VI ER
DE VAKRESTE I VERDEN .
DETTE ER EN BIKKJERASE
SOM DE TRIVES MED
OG VI GJØR JO ALT
FOR Å KOMME I KONTAKT
MED FOLK NÅR VI FÅR LOV
TIL EN BYTUR.
ER DET NOEN SOM VIL
KOSE MEG HER
MON TRO?

NEI NÅ ER DET SAGT NOK OM OSS TO HER I HUNNDALEN .
HUNNDALEN ??
DET ER VEL IKKE SÅ MANGE SOM HAR SIN EGEN DAL ??

JO DA. VI ER NOK TILSAMMEN 7 STYKKER FORDELT PÅ 3 FAMILIER HER I
DALEN.

HAIKO & KIRI
UNNI MARIE VIKLUND
KARE MORTEN RAASTAD

STARTE MED NY RASE???

Denne lille saken dukket opp under surfing på internett.....

Det er en kjennsgjerning at hunder og katter opp gjennom årene har blitt "genmanipulert" og avlet således at nye fysiske egenskaper har kommet frem. Her er noen krysninger som har bragt frem nye hunderaser, og som er godkjente av Norsk Kennel Klubb.

Collie + Lhasa Apso = Collapso, en hunderase som lett kan klappes sammen for enklere transport.

Pekingneser + Lhasa Apso = Pekasso, en abstrakt hunderase.

Labrador Retriever + Curly Coated Retriever = Lab Coat Retriever, hunderasen som klart foretrekkes av forskere.

Newfoundlander + Basset = Newfound Asset, hunden for finansielle rådgivere.

Terrier + Bulldog = Terribull, en hunderase som gjør forferdelige feil og tabber.

Collie + Malamute = Commute, hunderasen som pendler til og fra jobb.

Bull Terrier + Shitzu = Oh, never mind...

Isbadere Foto Solvor Nærland

MEDLEMSLISTE NSK DESEMBER 2001

I listen finner du alle medlemmer og familiemedlemmer. Vi har satt inn flere opplysninger ser vi har slike.

Noen av dere har også sendt inn opplysninger om hvilke hunder dere har.

Navnene til disse er noe forkortet, og her er forklaringen på forkortelsene;

Ak. = Kennel AK-INU-BA

En. = Kennel Enerhaugen

Ker. = Kennel Kerriland

Ken. = Kennel Kenzoku

Mj. = Kennel Mjærumhøgda

Sol. = Kennel Soldoggen

Va. = Kennel Vabråten

Øst. = Kennel Østbylia

HOVEDMEDLEM
ADRESSE
POSTNUMMER/STED
(TELEFON)
(E-POST)
(FAMILIEMEDLEM)
(HUNDER)

Alnes, Kirsti W.
Skausnaret 7 A
1262, Oslo
55613339

Andersson, Gunell
Gränsvegen 13
S-137 41, Västerhäninge

Bjørnbakk, Sture
Sørstrupen 5
8013, Bodø
Bjørnbakk, Ester & Alf

Braseth, Gerd
Gulsrud
3370, Vikersund
32782000
gerd.braseth@c2i.net

Brun, May
8146, Reipå
75755901
fambrun@online.no

Bøe, Tonje
Heggevn.
3340, Åmot

Bøhmer, Svein
Heimansbakken 15
3470, Slemmestad
31287801
sveboehm@frisurf.no
Ulleberg, Wenche M. G.
Va. Goya Geisha

Christensen, Ivar
Jarevn.
3370, Vikersund
32788804
Mossin, Hanne

Eriksen, Renate
Tante Ulrikkesv. 35
0984, Oslo
22109639

Erlie, Unn Beate
Markaplassen 28
7054, Ranheim
73572299

Ervik, Ruth
Solsiden 10
4950, Risør
37150670

Fjærvoll, Kristin
Sankthansvn. 43
9350, Sjøvegan
Fjærvoll, Lise

Fåne, Øyvind
Malmvn. 20
3614, Kongsberg
32736661

Geicke, Margrethe
Askerbrubakken 4
1370, Asker
66784828
Vabråten's Kennel

Gulbrandsen, Else
Rådyrvn. 1a
3370, Vikersund
32782536

Hammerset, Margareth
Postboks 53
8459, Melbu

Hansen, Unni Anita
Kringsjø 18
1825, Tomter
69922899
u-hansen@tiscali.no

Hansen, Torhild
Opplandsvn. 300
4885, Grimstad
37043830

Hansen, Heidi
Martin Johansensv. 66
2070, Råholt
63952906

Hanssen, Anne Karin
Lysterveien 27
8520, Ankenesstrand

Hauge, Eli-May
Hvitvingfossvn. 188
3080, Holmestrand
33055552

Haugen, Lisbeth
Skjelstadhagen 56
1360, Heggedal

Haukalid, Kristine
Postboks 67
8161, Glomfjord
75752258

Heggland, Brit
Gamlevn. 702
1487, Tøyenhaugen

Hembre, Aud Inger
Buktvn. 23
6884, Øvre Årdal
57663486

Henning, Venke
Fagerlivn. 5b
0587, Oslo
22156062

Hillerby, Birgit
Bergavegen 19
S-141 32, Huddinge
Explorer Kennel

Hofsli, Tom
Anholt
3160, Stokke
33335229
kennel@willemo.com
Willemo Kennel

Holmli, Marianne
Volhaugen
7650, Verdal
74077455
pei.fang@online.no
Pei Fang Kennel

Hopland, Helena
Øvre Blekevei 11
5003, Bergen
55310446
helena.hopland@c2i.net
Jensen, Vibeke Aase

Hultgren, Else
Romolslia 19D
7029, Trondheim

Høyem, Lisbeth
Leiraplassen 6
7710, Sparbu
74162285
geilis@online.no
Aasheim, Geir
Kennel Ak-inu-ba

Ingebrigtsen, Inger M.
Bjørkmoen
7340, Oppdal
91524838
Ken. no Genki

Johansen, Anne-Lise
Fjordbrivn. 13
4050, Sola
51651106
annar.m.johansen@online.no
Johansen, Annar
An-an's Kennel

Johansen, Eli
Smed Qvalesv. 3B
8012, Bodø
Knutsen, Ida

Johnsen, Tor Ivar
Bærøe
1827, Hobøl

Joung, Erik
Festtangen
5265, Ytre Arna
55243861
ejoung@online.no
Wille, Anne K.
Oyo san av En.
Ker. Total Adventurer

Jørgensen, Kirsten J.
Kong Georgsvej 6
DK-9000, Aalborg
+33 493598185
Kaissa's Kennel

Kalgraff, Reidar
Skansevn. 10c
6500, Kristiansund N
71671855
Kalgraff, Anne Turid

Kjerrgård, Marit
Lyngfaret 77
5172, Loddefjord
55264467

Kjøbli, Mildrid
Imsdalen
7760, Snåsa
74152816
sverre.kjøbli@c2i.net
Kjøbli, Sverre
Mj. Nishimuraso
Sol. Ichiban Kirei-Na Bara

Knudsen, Else
P.boks 5504 Bergseng
9496, Harstad
77067803

Knudsen, Tina
Eibyvej 174B
DK-2610, Rødovre
+45-36413899

Kvittingen, Roar
Hans Haugesgt. 1B
5035, Bergen
55324667
Ljosnes, Terje

Landberg, Line
Dalsvn. 8
1405, Langhus
94848386

Lang, Christen
Sandviksveien 173
5035, Bergen
55951701
karstein.thunes@online.no
Enerhaugen Kennel

Langhelle, Kåre
Kleivane
4308, Sandnes
51660732
2ni.langhelle@c2i.net
Langhelle, Tone Reidun
Kleivane's Kennel

Larsen, Kjell
Midtstuvn. 6b
1786, Halden
69185084

Laumann, Line
Postboks 11
2870, Dokka
94816955

Leirstein, Merete M.
Gonveien 19
3260, Larvik
33125065

Lieng, Kari
Skurdalen
3580, Geilo
32094811

Ludvigsen, Jorunn
Prof. Hansteensgt. 36
4021, Stavanger
51871363

Lyshaugen, Harald
Bråstadgutua 70
2825, Gjøvik

Løken, Gerd B.
Løkeråringen 13
1473, Skårer
67905954

Løvfall, Frode
Vallahøgda 16
5227, Nesttun
93438958
frodelovfall@c2i.net
Løvfall, Cathrin

Magerøy, Jon
Djupdalen 2
5124, Ulset
55194735

Mandryk, Inger Lise
Klinkelina 411
2827, Hunndalen
61188128
Mandryk, Annie V
Ken no Fuko Taro

Mjærum, Grete-Sofie
Høgda Gård
1827, Hobøl
69921122
eivind.mjaerum@n4h.no
Mjærum, Eivind
Mjærumhøgda Kennel

Moe, Kristin B.
Furukollen 7
3482, Tofte

Morris, Marianne
Sætrevegen 8d
1415, Oppedgård
66993687
marianne.morris@fast.no

Mortensson, Annika
Urbansgt. 5
S-215 66, Malmø
Chonix Kennel

Mostraum, Kari
Sophus Philsgt. 6
5035, Bergen
55310264

Nagel, Laila
Engnesvn. 31
3092, Sundbyfoss
33058883

Nesheim, Mariann
Ulsberglia 65
5135, Flaktveit
55193624

Nilsen, Grethe
Slimbevn. 24
5137, Mjølkeråsen
55194959

Nilsen, Liv Solveig
Knausen 109
9018, Tromsø
77672245
lsolve@online.no

Nilsen, Heidi M.B.
Karlesvei 20A
8400, Sortland
Nilsen, Stine B. & Ruben B.

Nordwall, Helene
Sättra
S-76010, Bergshamra
+46-176265424
Löfgren, Ove
Honto-No Kennel

Novén, Elisabeth
Sandhemsgårds 761
S-43064, Hällingsjö
+46 30145353
elisabeth.noven@mailbox.swipnet.se
Novéns Kennel

Nyborg, Christina
Kranveien 23
0684, Oslo
22261791
christina@nyborg.as

Nygaard, Bjørn
Ammerudvn. 64
0958, Oslo
22167751
n-cathri@online.no

Nærland, Solvor
Aad. Gjellesgt. 16
5035, Bergen
55313784
solnaer@online.no

Fjeldberg, Guri
Ran av En.
Zenmai av En.

Nødtvedt, Tone
Bønnesskogen 5
5152, Bønes
55125853

Ommang, Gerd Sorø
Sandviksveien 87B
5032, Bergen
55244292
Ommang, Jørn Erik

Orvik, Heidi
Stobban Øvre
7084, Melhus
72879844

Paulsrud, Arne
Breiskallvn. 70
2827, Hunndalen
61188269
Paulsrud, Marit
Kenzoku Kennel

Pedersen, Mira K. J.
Monevn
4879, Grimstad
37041534
chow.habagau@c2i.net

Robertsen, Eli
Durmålsvn. 34
9100, Kvaløysletta
77650077
Robertsen, Lill Anita

Rønhovde, Lill Helen
Etterstadsletta 37B
0660, Oslo

Saksgård, Kjell
Sagstuvn. 13A
1405, Langhus

Schelderup, Vigdis
Rødsvn.
1540, Vestby

Schjelderup, Lisbeth
Haugv. 29
7715, Steinkjer
74143615

Sjølander, Ulrika C.
Haugaplassen
3540, Nesbyen
32071340
kitwanga@online.no
Aas, Jan Erik

Skjelbred, Sissel
Dalsve
7710, Sparbu
74143269
Svendsen, Kåre
Østbylias kennel

Skoglundh, Helena
Sødra Grimbråten 10
S-66191, Saffle
+46-53320116
okamis@mail.bip.net
Okami's Kennel

Solvang, Brynjar
Lille Øvreg. 28F
5018, Bergen
55622006

Spæren, Eiko
Bekkefaret 10d
0280, Oslo
22731940
eikospaeren@hotmail.com

Størmer, Halvor
Postboks 741
8509, Narvik
76940409
halvors@solhaugen.vgs.no

Svendsen, Ann Torild
8158, Bolga
75751063
Sol. Fushigi

Svendsen, Finn Håkon
Alfheim
2943, Rogne
61342526
Finnbråten, Anne

Sørensen, Gunnlaug
P.boks 68
9811, Vadsø

Sørensen, Randi Marie
Ryllikvn. 24
9100, Kvaløysletta
Sørensen, Odd Arne

Thorstad, Kari
Fossem
7718, Steinkjer
74144610
Øst. Cirka Ting Li
Øst. Edle Gabo

Thunes, Karstein
Sandslimarka 129
5254, Sandsli
55990092
karstein.thunes@online.no
Thunes, Klara N.

Tuven, Dan Ove
Aspmoen 30
8646, Korgen
75191472
d-ov@online.no
Ak. Shiro Saki

Viklund, Unni Marie
Myrvangvn. 70
2827, Hunndalen
61170828
pommac@online.no
Raastad, Kåre Morten
Sol. Era Ta-Ta &
Sol. Inaoru Imoto

Viveli, Irene
5784, Øvre Eidfjord

Walle, Paul
Snubba
8533, Bogen i Ofoten
76982000
Walle, Konstanse
Soldoggen's Kennel

Wang, Marianne
Hvitstenvn. 298
1540, Vestby
64950727
marwind@c2i.net

Wulf, Dorthé
Hulbækvej 4
DK-0543, Hornslet

Øijord, Marianne
Damvn 2
9411, Harstad
77079449
me.haugland@c2i.net

ENDRINGER

av opplysninger i medlemslisten
sendes kasserer, Sverre Kjøbli.

HUSK Å MELDE ADRESSEFORANDRING
HVIS DU FLYTTER.

DETTE ER VIKTIG FOR AT DU
FORTSATT SKAL KUNNE FÅ
SHIB-A-VISA OG HUNDESPORT
HJEM TIL DEG.

Prinsen på erten???? Foto Paul Walle

ANNONSERE I SHIB-A-VISA?

VI VIL GI KLUBBENS MEDLEMMER
ET GODT TILBUD PÅ
HELÅRSANNONSE.

FOR 300,- FÅR ANNONSØREN
HELSE I ALLE NUMMER AV
SHIB-A-VISA I 2002,
SAMT HELSE I
UTSTILINGSKATALOGEN!!

SMÅ TEKSTENDRINGER KAN GJØRES
FORAN HVERT NUMMER, MEN BILDER
KAN BARE BYTTES EN GANG!!

BESTILLING VED BETALING TIL
NSK, 0540 II 87369, INNEN 15/2-2002.
MERK GIROEN "HELÅRSANNONSE"

HER KAN DU STILLE DIN SHIBA! (FORELØPIG TERMINLISTE 2002)

Dato	Arrangør	Sted	Påm.	Dato	Arrangør	Sted	Påm.
19-20/1	Sandefjord hklubb	Sandefjord	15/12	15-16/6	Salten brukshklubb	Bodø	15/5
9-10/2	Ølen-Etne Vindafjord	Ølen	12/1	22/6	N.Jap. spisshklubb	Halden	21/5
	N. Boxerklubb	Oslo	12/1		Surnadal&Rindal hkl	Oppdal	25/5
16/2	N. Doberm.klub	Skedsmo	15/1	23/6	N. Welsh corgi kl	Halden	23/5
23-24/2	NKK	Bø i T.mark	21/1		Oppdal hundeklubb	Oppdal	20/5
16-17/3	NKK	Bergen	11/2	29-30/6	NKK	Trondheim	27/5
23/3	N. Buhundklubb	Sandnes	28/2	27-28/7	Moss&om hklubb	Moss	27/6
23-24/3	Sør-Rog. Bruksh.kl	Stavanger	16/2	3/8	Vestvågøy hklubb	Leknes	3/7
13/4	N. Chow c kl. Hordl.	Manger	13/3		Irsk ulvehundklubb	Nesbyen	3/7
13-14/4	Nordhordaland hkl	Manger	17/3	4/8	N. Terrier klub	Nesbyen	4/7
20-21/4	NKK	Narvik	18/3		Vågan hundeklubb	Leknes	4/7
27/4	N. Doberm./Hed-Opp	Stangehallen	1/4	10-11/8	NKK	Oslo	15/7
	Førde brukshklubb	Førde	27/3	17/8	N. Chow c. kl./Agd	Risør	1/8
27-28/4	Sunndal hklubb	Sunndalsøra	30/4	18/8	Vefsn hundeklubb	Mosjøen	18/7
28/4	N. Rottweilerklubb	Stangehallen	1/4	25/8	Kl større selskapsh.	Drammen	25/7
	Os hundeklubb	Os	30/3	7-8/9	Hammerf.&om hkl	Hammerfest	7/8
4-5/5	Hammerf.&om hkl	Hammerfest	4/4	8/9	Steinkjer hklubb	Steinkjer	10/8
9/5	N. basenjiklubb	Jessheim	9/4	14-15/9	NKK	Stavanger	12/8
11-12/5	NKK	Kristiansand	8/4	28/9	N. Gr. danois klubb	Skedsmo	28/8
18/5	Norsk Shibaklubb	Trøndelag	20/4	28-29/9	Berg. selsk&brukshkl.	Bergen	25/8
19/5	N. Akitaklubb	Trøndelag	19/4	29/9	N. Dalmatinerklubb	Skedsmo	29/8
25/5	N. Jap. spisshklubb	Bjerkvik	25/4	5-6/10	NKK	Fredrikstad	2/9
25-26/5	Mo hundeklubb	Mo I Rana	28/4	19/10	Tromsø hundeklubb	Tromsø	17/9
	Askøy hundeklubb	Askøy	27/4	19-20/10	NKK	Tromsø	16/9
	Narvik trekk&brukshkl	Narvik	25/4	26/10	N. Dobermann klub	Skedsmo	25/9
	Haugesund&om hkl	Haugesund	26/4		N. Chow cklubb/ Rog.	Sandnes	10/10
26/5	Sunnmøre hklubb	Ålesund	26/4	27/10	N. Japansk spisshkl	Sandnes	10/10
1-2/6	NKK	Drammen	29/4		N. Rottweilerklubb	Skedsmo	1/10
8/6	Tromsø hklubb	Tromsø	21/5	7-8/11	Kongsberg hklubb	Kongsberg	10/10
9/6	N. Dalmatinerklubb	Tromsø	21/5	9-10/11	Fitjar- Stord hklubb	Stord	10/10
14-15/6	Kirkenes&om hkl	Kirkenes	11/5		Orkdal hundeklubb	Orklahallen	15/10
15/6	Nes hundeklubb	Årnes	15/5	22-24/11	NKK	Hamar	8/11

Fullstendig terminliste over alle utstillinger kan du finne på

NKK's hjemmeside: www.nkk.no

Klubben har svart positivt på alle innkomne søknader,

unntatt de som har søkt om samme helg som vår egen spesialutstilling.

LYKKE TIL!!

Mjærumhøgda ønsker

G
O
D

J
U
L

O
G

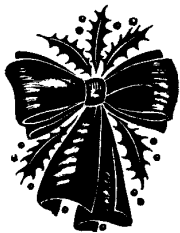

G
O
D
T

N
Y
T
T
Å
R

Valper leveringsklare til nyttår
etter premierte, HD-frie, øyelyste
og patellaundersøkte foreldre.

GRETE-SOFIE og EIVIND MJÆRUM
HØGDA GÅRD, 1827 HOBØL
TLF 6992 1122

Kennel ENERHAUGEN

Chiharu av Enerhaugen

Chiyomaru av Enerhaugen

Chieko av Enerhaugen

I mitt c-kull synes jeg at jeg langt på vei har lykket med å oppnå den kvalitet jeg streber etter i rasen. Alle tre har den ønskede orange-røde fargen m/urajiro, som japanerne legger slik vekt på. Dette kullet er linjeavlet på den kjente Am.Ch. TANASEAS TOYONAKA SAMA. Det er gledelig at dommerne også har anerkjent dem. Noe de gode resultatene de har oppnådd så langt viser.

Jeg vil ønske alle Shiba-venner en god jul og et godt nytt år.

En spesiell hilsen til alle, som har hjulpet meg med å få til det jeg har oppnådd i 2001.

Nye champions i år:

Utsukushii, Umai, Zentai
og min danske import
Saijotos Hiru No Taiyonishiki.

Kennel Enerhaugen

Christen Lang
Sandviksveien 173, 5035 Bergen
tlf. 55 95 17 01 / faks. 55 95 84 02
E-post: kthunes@online.no

<http://home.no/enerhaugen>

Stafettpinnen

"Er porten lukket?"

Dette er et standardspørsmål til besøkende som banker på hos meg før jeg åpner døren helt.

Hjemreisen fra utstillingen på Stockholmsmässan i desember 91 gikk ikke fort nok for meg. Etter å ha deltatt med hundepass av shibaer i flere år, hadde jeg bestemt meg for å få en som skulle være bofast her hos meg. Jeg hadde besøkt lille Fujihime (til daglig kalt Anzu, som betyr Aprikos) flere ganger og det var ingenting å si på kontakten. Jeg ble rundslirket som bare det. I et forrykende uvær med regn og nærmest storm, dro jeg av gårde for å hente Anzu hos familien Askeland noen kilometer sør for Bergen sentrum. Lille Anzu fant seg fort til rette i sitt nye hjem med sitt saueskinn til å sove på og sine leker. Det var nok en meget bestemt dame jeg hadde fått i hus som visste godt "hvor skapet skulle stå".

Anzu som valp

I november 95 ble så den andre shibaen som bor hos meg født. Hun var den sistfødte i et kull på tre og kom til verden et par timer etter den nestsiste. Det var egentlig ikke planen at hun skulle bli boende hos meg, men da oppdretteren var ute på reiser

og valpen ble både 10 og 12 uker gammel, greide jeg ikke å gi henne fra meg. Dette har jeg aldri angret på! Hun heter Matsuhime, men kalles daglig for Nikko som betyr solstråle.

I begynnelsen av august 96 bestemte noen hundefolk oss for å dra på Nordnorgetur. Vi reiste her fra Bergen via Voss, over Sognefjellet, gjennom Gudbrandsdalen over Dovre, gjennom Trøndelag og over Saltfjell til Bodø. Fra Bodø tok vi ferge til Moskenes i Lofoten og kjørte videre gjennom hele Lofoten og tok ferge over til Vesterålen. Det var en fantastisk tur både for hunder og folk. Hundene løp på stranden og fant fiskekadavre, det var spesielt Nikko som var ekspert på det. Vi tok en nyopprettet ferge fra Andenes til Gryllefjord på Senja, hvor vi skulle treffe Paul Walle. På grunn av forviklinger med den uoffisielle fergeforbindelsen, traff vi ikke Paul Walle som avtalt, men besøkte ham på Senja dagen derpå. Vi hadde med en black and tan shiba som var kullsøster til Paul Walle sin Ichi. Men det var ingen søsterkjærlighet der i gården! Hos Paul Walle ble vi blant annet servert nydelige multer.

Planen var å dra opp Reisa Nasjonalpark i Nord Troms. Vi leide elvebåt opp til Mollisfossen og gikk videre til Imorfossen. Shibaene var noen steder glad da vi satte opp telt så de fikk komme inn for å slippe myggen som kunne være plagsom. Vi gikk hele veien tilbake til der bilen sto parkert og hundene var glade for å være tilbake i bilen. De opplevde det nesten som å komme hjem. Ellers dro vi kystveien sørover fra Bodø og tilbake til Bergen, fra de lyse netter i nord til de mørke netter i sør.

Nå vil jeg dele mine erfaringer med shibavalper med potensielle nye shibaeiere. Det er viktig å merke seg disse hundenes gode hukommelse. Noe de opplever som valp, sitter gjerne i hukommelsen resten av livet. Min Anzu liker ikke barn fordi en liten gutt som var på besøk da Anzu var ca 4 måneder gammel, hadde i et ubevoktet øyeblikk tatt en trepinne og stukket henne på

ryggen med. Denne usikkerheten overfor barn har aldri gitt seg hos Anzu. Det samme gjelder overfor hunder som kan være aggressive. Bli en shibavalp tatt og gjerne bitt av en annen hund, kan man nesten helt sikkert regne med at shiba inuen vil for resten av livet legge denne hunderase for hat. Derfor er det viktig å unngå slike situasjoner, men heller så ubemerket som mulig ta en annen vei.

Man gjør seg sine erfaringer med både hunder og hundefolk. Selv hadde jeg en opplevelse som skuffet meg stort og som jeg gjerne skulle vært foruten. Da jeg fikk et kull på 5, ringte jeg til noen få hundefolk og orienterte. Da noen, som hadde lyst på en shibavalp, men som ikke hadde kontakter, ringte til en av de jeg hadde informert, hadde vedkommende svart at han ikke visste om noe valper nå, men at vedkommende hadde planer om valpekull selv utpå våren. Det gjør vondt å oppleve sånt, og det øker ikke akkurat tiltroen til vedkommende.

Så har jeg noen kommentarer til endring av navnet på hunderasen. Hunden heter i rasens hjemland Shiba Inu. Ordet Inu betyr hund på japansk og Shiba er navnet på en liten busk eller lyng med samme farge som en rød Shiba Inu. Når man har studert språk, vet man hvor viktig det er å uttrykke seg klart og utvetydig. Skulle man gjøre tilsvarende med tre norske raser, skjønner man straks hvor det bærer hen. Skulle ordet hund fjernes fra Buhund, står man igjen med Bu som på gammelnorsk betyr bosted, boplass, hus. Tar man Elghund, står man igjen med Elg, Lundehund står man igjen med Lunde, som av og til blir brukt om Lundefugler, men aldri om nevnte hund.

Til slutt vil jeg ønske alle Shiba Inu-folk en god jul og et godt nytt år. Stafettpinnen sender jeg videre til Helena Hopland, som eier en av Anzus døtre fra hennes nest siste kull.

Mathias Hauge

LESERBREV

Innsendt av Unni Hansen og Toni Langhelle

VEDR ENDRING AV STATUTTER FOR "ÅRETS UTSTILLINGSSHIBA"

Viser til Medlemsblad nr 3/99 side 43-45. shib-a-visa nr 2/00 s 54-56 og siterer herfra daværende styrets begrunnelse og mål for utmerkelsen: "Styret har etter beste evne prøvd å lage et system som blir rettferdig, det vil si at flest mulig skal kunne sanke poeng, men også at den hunden som har flest BIR/BIG/BIS-plasseringer og oppnådde utstillingschampionat(er) **skal bli årets utstillingshund**".

I begge publikasjoner oppfordres medlemmene til å se på oppsetter, idet en ønsker tilbakemeldinger på ting som eventuelt kan forbedres ved beregningen.

Viser til shib-a-visa nr 3/01, side 59, hvor nåværende styre innfører ny beregningsmåte. Siterer styrets begrunnelse og mål for utmerkelsen: "Styret ønsker å ta i bruk et enklere system..... en enklere måte å finne Årets utstillingsshiba på..... Poeng blir bare regnet etter plassering i rasen... Vi mener at det nye systemet vil gi en verdig vinner til tittelen, fordi det her premieres å vinne over flere hunder".

Det oppfordres ikke til tilbakemeldinger fra medlemmene på nytt system.

Viser til vedtak 13/01, side 10 i Shib-a-visa nr 2/02 sitat: " I følge foreningspraksis kan endringer i rutiner ikke gjøres gjeldende før de er kunngjort for alle, dvs medlemsblad eller eget skriv".

Viser til vedtak 21/01 a), side 11 i Shib-a-visa nr 2/02 sitat: " Årets Shiba (utstilling). 2000 og nye regler fra 2001 (se vedlegg). De nye reglene må godkjennes og offentliggjøres snarest."

Viser til vedtak 57/01, side 8 i Shib-a-visa nr 3/01 sitat: " Styret ønsker å ta i bruk et enklere system. Tidligere innsendt endringsforslag til den gamle beregningsmetoden ble trukket, da det kom et nytt forslag....." og sitat " Vi gjør noen tilpasninger. Den nye utregningsmåten gjelder for 2001." Og sitat " Vi mener det nye systemet vil gi en verdig vinner til tittelen, fordi det her premieres å vinne over flere hunder."

For det første: Å lage fullstendige nye statutter pr 25/26.08 01, det vil si midt i "utstillingsåret". strider imot forfektet foreningspraksis som nevnt i vedtak 13/01.

For det andre: Den opprinnelige beregningsmåten hadde som hovedmål at de hunder som i prioritert rekkefølge hadde:

flest BIS-plasseringer

flest BIG -plasseringer,

flest BIR/BIM-plasseringer

og/eller oppnådd utstillingschampionat(er) i gjeldende år

hadde representert rasen best, og skulle derved være en av de mest aktuelle kandidater til klubbens eneste og høyeste utmerkelse innenfor utstillingsfronten.

For det tredje: Den opprinnelige beregningsmåten tok ikke hensyn til antall deltagende hunder, da det **å konkurrere mot flest mulig i samme rase ikke ble vurdert som et kvalitetsnivå**. Det er ingen selvfølge at en blir BIR selv om en er alene i ringen. Heller ingen selvfølge at de andre deltagende hunder er av samme gode kvalitet som vinneren.

For det fjerde: Den opprinnelige beregningsmåten tok hensyn til at vi er **en landsdekkende raseklubb i et langstrakt land..** Pr dags dato er det et fakta at for å kunne konkurrere mot mellom 9 og 16 shibaer - for ikke å snakke om over 17 shibaer, så må en både ha økonomi, tid og interesse til å delta enten på:

**raseklubbens årlige utstilling
NKK's vinnerutstilling
og/eller på en stor utenlandsk utstilling som f ex "Stora Stockholm".**

Det gjør kun de mest utstillingsinteresserte av våre medlemmer. En tror at dette klart vil bli bevist i årene fremover dersom denne nye beregningsmåten blir stående. Vinner vil bli den hund som deltar på de store utstillinger, og det kan vise seg å holde mer enn nok å bli plassert som 5BHK/BTK på disse store utstillingene for å vinne tittelen.

Det kan se ut som om den nye beregningsmåten mest av alt premierer de eiere som reiser med sin(e) hund(er) til de store utstillinger.

Ved den nye beregningsmåten får en faktisk hele 6 poeng dersom ens hund blir 4BHK/BTK på en utstilling med over 17 hunder, samme poengsum som en BIR-hund får på en utstilling med 8 hunder..... Det samme resultat får en faktisk også dersom det fantastiske skulle skje at en shiba ble BIS på en NKK utstilling, og det var under 8 shibaer som deltok i rasebedømmelsen..

Vi tillater oss å spørre om dette skal oppfattes som rettferdig.

For det femte: Det opprinnelige system la opp til at uansett hvor du bodde, uansett hvor god råd du hadde, uansett om du var oppdretter eller ikke mer enn passelig interessert i utstilling, avl eller oppdrett - dersom du var villig til å vise hunden din fram inntil 5 ganger pr år, fikk HP, CK, CERT, BIM, BIR, BIG- eller BIS-plasseringer, så var din hund kvalifisert til å delta i konkurransen om "Årets shiba".. Den av hundene som hadde vunnet mest, det vil si over alt annet flest BIS/BIG/BIR-plasseringer, kanskje i tillegg oppnådd utstillingschampionat, var mest verdig vinnertittelen.

For det sjette: Klubben har også utenlandske medlemmer. Er det så å forstå at disse ikke kan være med å kjempe om denne tittel i og med at kun en utenlandsk utstilling teller? Det burde være uvesentlig hvor en deltok eller bodde, men prioriteres hva en oppnådde uavhengig hvor det skjedde.
Hvorfor denne begrensningen på kun en utenlandsk utstilling?

Med bakgrunn i vedtak 13/01, samt det fakta at det kan synes urimelig å endre så til de grader drastisk på et innarbeidet system midt i et utstillingsår, oppfordrer vi styret om å følge den gamle beregningsmåten for utstillingsåret 2001.

Likeledes oppfordrer vi styret til å behandle denne saken på nytt, og ikke minst være kritisk til de konsekvenser det nye system medfører.

Vi påstår ikke at det gamle system er det enkleste, men vi påstår at ved å bruke dette eller tilsvarende, så får man ***en verdig vinner ut fra kvalitet og ikke ut fra kvantitet.***

Vi mener at der er på sin plass at dette tema blir en årsmøtesak, det vil si at kun årsmøtet kan endre statuttene. Kun da er utstillerne sikret å vite hva de skal forholde seg til i løpet av et utstillingsår, eller kan være med på å forme statuttene. Vi ber styret gripe fatt i det.

Ingen av de undertegnede er spesielt opptatt av å vinne denne tittel. Derfor – uansett hvilket system som taes i bruk for innværende år, og det skulle vise seg at en av våre hunder ligger an til å vinne, vil vi la tittelen gå til neste hund på poengskalaen. **Det skal ikke trekkes i tvil om at vi ikke prøver å gjeninnføre et system for egen vinning. Med andre ord: Ingen av undertegnedes hunder deltar i konkurransen om "Årets Utstillingsshiba 2001".**

Ingen av oss deltar på mange utstillinger. Vi tar ikke opp dette temaet for egen vinning. Derimot er vi sterkt opptatt av rettferdighet for alle. Og mest av alt et system som ikke forutsetter at en må

reise til de store utstillinger for å kunne delta i det vi med den nye beregningsmåte oppfatter som kvantitetskonkurranse og ikke kvalitetskonkurranse.

Vi håper med dette at våre synspunkter kan bli gjenstand for en konstruktiv debatt og bredt engasjement. Vi ser frem til neste medlemsblad idet vi håper at mange er villig til å engasjere seg og komme med sin mening. Ikke sitt på gjerdet og vent - delta med dine meninger. Det er ikke morsomt å bli forsøkt tiet i hjel. Derfor oppfordrer vi med dette ansvarlig redaktør til la vårt innlegg stå selvstendig og uten tilsvær fra de som måtte være uenige eller føle behov for å forsvare seg. En god redaktørskikk er å heller vente på mange tilsvær, og trykke dem alle i neste medlemsblad. For øvrig et av de første styrevedtak som ble gjort i klubbens historie på Bjerke i august 1998.

Toni Langhelle
Kennel Kleivane

2ni.langhelle@c2i.net

Unni Hansen
Kennel Ramnfløya

u-hansen@tiscali.no

LESERBREV

Vedrørende mitt innlegg i forrige medlemsblad om "medlemshefte".

Jeg tar til etterretning at styret vedgår at noen har funnet på dette uten forangående styrevedtak, men at "styret støtter ideen". Ingen saksbehandling er gjort på forhånd, kostnader er ikke vurdert.

Videre, hva gjelder et slikt hefte, har de kritiske tanker også rundt dette en forhistorie fra før dannelsen av NSK. Det stemmer av vår svenske "søsterorganisasjon" utga (utgir enda?) et slikt hefte. Min erfaring er at dette brukes av enkelte store oppdrettere som en form for gratis "avlskalender". Det vil si at oppdrettere gratis får et dokument hvor flesteparten av deres oppdrett /eide og solgte hunder og avkom deretter blir presentert. Dette dokument kan da brukes for å fremheve eget oppdrett.

Jeg er fortsatt av den formening at et slikt hefte har null rasefremmende verdi, og at dersom enkelte oppdrettere ser verdien av et slikt dokument, må han også påkoste trykking selv, og ikke forvente at raseklubben skal bære de kostnader.

Det er for øvrig av mindre betydning om klubben bærer disse kostnadene i form av et selvstendig hefte, eller som en del av et medlemsblad. –Det koster penger uansett.

Prøver på nytt: HVEM har foreslått dette, og hvilket RASEFREMMEDE tiltak er det?
HVOR MYE vil dette koste å trykke samt sende ut?

Unni Hansen

u-hansen@tiscali.no

FINNS DEN PERFEKTA SHIBAN ??

Av Birgit Hillerby

Jag fick för en tid sedan en fråga av en uppfödare på en annan ras, om hur en bra Shiba bör se ut. En mycket svår fråga att besvara. Det är ju ganska svårt även för de som är mer insatta i rasen att förstå vad som är bra eller mindre bra inom rasen, speciellt då alla Shibor har sin egna personliga prägel. Deras mycket personliga karaktärer påverkar deras utstrålning och hållning helt otroligt.

Från att utstråla en attityd om att de är hela universums härskare kan de blixtnabbt ändra sig till ett litet våp, om det lönar sig bättre.

Jag har själv inte så många år bakom mig i rasen, då min äldsta endast är 8 år, men jag har följt rasen på avstånd sedan den kom till Sverige. För 5 år sedan så blev jag medlem av den första Shiba listan på Internet, där har jag fått mycket lärorik information om rasen av gamla erfarna Shiba uppfödare i USA och från hemlandet Japan.

Min första Shiba bl.a., har precis som alla andra shibor mer eller mindre bra ras detaljer. Hon har dock alltid haft en mentalitet som jag anser är mer eller mindre fulländad för en hund, oavsett ras tillhörighet och är därför också anledningen till att jag fortsatte med rasen.

När man som jag tycker om att jobba med hundar, så lägger jag mer och mer vikt vid de mentala egenskaperna i stället för att enbart tänka exteriör. Hur bra mentalitet en hund sedan har kan man bara riktigt utläsa av att se den arbeta eller hur den löser sina problem i det dagliga livet.

För mig var det länge ett mysterium att ingen inom rasen berättade om hur fantastisk en Shiba är att leva med. Men min glädje blev desto större när jag läste artiklar med ursprung från Japan med förklaringar om hur mentaliteten på en shiba ska upplevas.

I USA hålls numera varje år en utställning som kallas Classic. En utställning som döms efter den Japanska rasklubben Nippos standard och regler. De erfarna uppfödare/domare från den Japanska rasklubben som är inbjudna, är även föredragshållare på det seminarium som hålls i samband med utställningen. Jag har haft möjlighet att få tillgång till några av dessa seminarier via video filmer och de är mycket lärorika. Samt även de diskussioner seminarierna lett till efteråt mellan uppfödare på nätet.

Den stolthet samt ödmjukhet jag upplever att de japanska föredragshållarna visat inför rasen sprider sig som ringar på vattnet.

All information har gjort att jag har ändrat uppfattning om detaljer på rasen minst 100 ggr. Men ju mer man lär sig, ju mer förstår man hur lite man kan.

Shiba, en ras under utveckling? Ja, men det har även varit en utveckling för att kunna återskapa ursprunget.

Det finns amerikanska uppfödare som trots efter att ha importerat hund efter hund från Japan, inte riktigt förstått vad en Japansk Shiba är. Efter de har besökt Nippo National, där gräddan av den Japanska Shiba ställs ut.... Det är då först de har fått den helhetsbild på näthinnan som är kännetecknande av en bra Nippo Shiba. Det räcker inte med att bara importera enskilda bra hundar utan man måste även se och uppleva hela det toppskiktet som aldrig lämnar Japan.

Det finns även exempel på uppfödare som efter ett besök på Nippo National, rest hem och bytt ut hela sitt avelsmaterial. Så vi är inte ensamma i världen om att ibland känna oss lite villrådigas om vad som är rätt eller fel inom rasen.

Japan har en invecklad kultur och kontakten mellan de Japanska uppfödarna och västvärldens har varit liten. Det finns många myter om Japan, dess hundhållning samt avelsarbete och strävan efter den perfekta Shibian.

Men den perfekta Shibian existerar inte, den är endast en mycket vacker men kanske även många gånger en ouppnåelig dröm för uppfödarna.

Vid förra årets seminarie på Classic utställningen avslutade domaren (Nippo's ordförande) föredraget med att påpeka att hundarna som visades på utställningen hade nog så bra exteriör. Tillräckligt bra för att även kunna placera sig på regionala utställningar i Japan, men att de inte hade visat den för Shiban korrekta mentala utstrålningen. Detta var anledningen till att han inte delade ut några första pris. Då en Shiba som inte har den rätta Japanska mentaliteten inte kan räknas som en typisk Japansk hund, utan kvar är endast en hund som ser ut som en Japansk hund. För mig så känns detta uttalande som om cirkeln på något sätt är slutet för mig i jakten på den perfekta Shiban.

Så länge som vi har en korrekt mentalitet så kan vi fortfarande säga att vi har en Japansk hund, även om den har kanske flera felaktiga exteriör detaljer enligt standarden. Skönheten kommer inifrån och ögonen är dess spegel.

För att söka efter källan måste man ibland gå emot strömmen.
Birgit

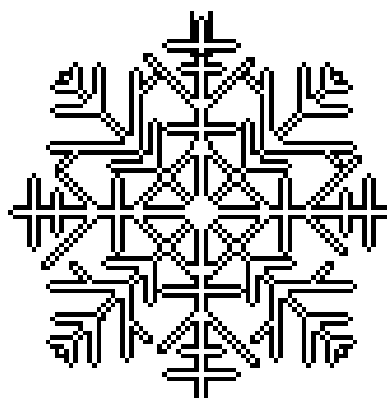
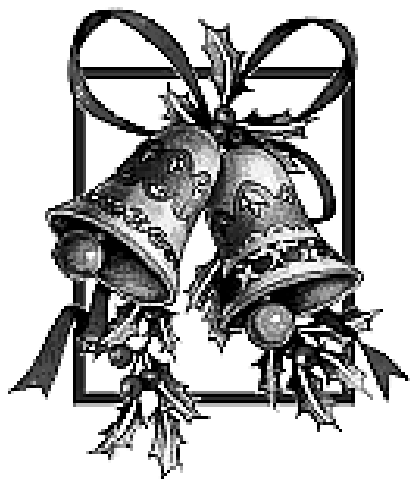

GENKI OG INGER
ØNSKER
KJENTE OG VENNER
GOD JUL!!

FAM. KJØBLI
ØNSKER ALLE
GOD JUL OG
GODT NYTT ÅR!

FRA BERGEN
ØNSKER
FRODE OG CATHRIN
GOD JUL OG
GODT NYTT ÅR!

MED ØNSKE OM EN
GOD JUL OG
ET GODT NYTT ÅR

KENNEL
WILLEMO

TIL DEBATT

Innsendt av Unni Hansen Hentet fra www.genetica.se

Spørsmål:

De fleste hunder har i utgangspunktet hatt en opprinnelig funksjon – for eksempel jakt-, vakt-, trekk- eller gjeterhund. I Sverige har det kommet signaler fra hundeeiere og enkelte oppdrettere av en konkret rase om at nå MÅ jaktinstinktene på denne rasen avles bort. Pr dags dato er dette en rase som knapt nok brukes til jakt, selv om det opprinnelig var en jakthund.

Tar man bort det rasetypiske temperamentet dersom man avler bort jaktegenskapene, spørres det om.

Per-Erik Sundgren svarer:

Det problem som du tar opp, er egentlig et generelt problem for flertallet av rasene. Et meget stort antall hunderaser som i dag først og fremst er selskaphunder eller anvendes til sport og konkurranser, er opprinnelig fremavlet for bestemte bruksformål. Det vil naturligvis si at i flertallet av disse rasene er det akkurat de egenskaper som har vært viktige for bruksfunksjonen, som også er de samme egenskaper som har gjort disse rasene populære i andre sammenhenger. Her hører egenskaper som kontakt- og samarbeidsvilje, lærevillighet og mental stabilitet.

Nå er mange av de arbeidsoppgavene knyttet til samholdsformer som ikke lengre finnes, eller har gått sterkt tilbake. Menneskenes behov for glede av kontakt med dyr har imidlertid ikke avtatt. Snarere tvert imot! Så, om hunden fortsatt skal være her som en viktig del av vårt fellesskap, så må den tilpasses nye funksjoner – uten at man mister de egenskaper som har vært så viktige for rasens popularitet. Nå kan man ikke lengre basere seg på at A4-mennesker i større utstrekning skal engasjere seg i storviltjakt, fuglejakt eller bosette seg ute i ødemarken og være avhengige av gjeterhund eller vakthund. Men man kan heller ikke bevare rasens karakteristiske egenskaper uten at man foretar et korrekt avlsutvalg. Når vi ikke lengre har fjerne tiders praktiske prøver i arbeide innenfor rasens spesialområde, må vi erstatte disse prøver med andre tester. Det vil være enklest å forklare dette med et eksempel:

Retrieverne er mye anvendt som førerhunder for blinde og svaksynte. Det er naturligvis på grunn av de egenskapene som er fremavlet for jakt; samarbeidsvilje, mental stabilitet, nyfikenhet og betydelig uredhet, som har gjort denne rasen vel egnet for sin oppgave som førerhunder. For flere år siden ble dette temaet diskutert innen Synskadades Riksförbunds enhet ved daværende Statens Hundskola. Man innså da at det nødvendige utvalget ikke kunne gjennomføres på grunnlag av jaktprøve. Men de ansvarlige fulgte et nødvendig antall jaktprøver, for å lære seg hva som er viktig ved utforming av raseegenskapene. Så laget de en egen prøve, som i hovedsak kontrollerte de samme egenskaper. Man tok sine hunder med til bråkete og stressede industrilokaler. - En variant av den stressede situasjon en jakthund kommer i når den skal beholde roen på tross av skudd som smeller og fugler som faller til marken under jakt. Så gjemte man en godbit i starten av prøven, slik at hunden så hvor gjemmestedet var. Deretter gikk man rundt i det bråkete og stressede miljøet i 10-20 minutter. Vandringen ble avsluttet ved at man vendte tilbake til stedet hvor godbiten var gjemt, og ga hunden beskjed om å søke rett på den. Hunder som ikke lot seg påvirke av stress, og hele tiden var oppmerksomme og stabile, gikk direkte til gjemmestedet og hentet sin godbit. Hunder som ble kraftig stresset under prøven, hadde store problemer med å i det hele tatt å konsentrere seg på søket, og fikk derved problemer med å løse oppgaven.

Naturligvis dekker ikke denne prøven alt som inngår i en jaktprøve. Men det gir likevel mulighet for å teste noen av de grunnleggende raseegenskapene hos retrieverne.

Vi får ikke færre jagende hunder på grunn av at mange mennesker oppdretter en rase for andre formål enn jakt. Så de som jakter, mister ingenting på at rasen også avles for andre formål. Men

om man ikke erstatter jaktprøven med andre prøver for å teste at avlshundene fortsatt har de opprinnelige og ettertraktede egenskapene, kommer de rasekarakterer som har gjort den enkelte rase populære i andre sammenheng til å gå tapt.

Dessverre er det så at forandringene kommer relativt sakte, og derfor oppdager man ikke i tide hva som holder på å skje. Risikoen er også til stede for at man sakte venner seg til forandringene, og derfor ikke innser hva som skjer. Vi ser i dag blant annet sterkt tiltagende redsel i raser som opprinnelig var uredde og mentalt stabile.

Avslutningsvis: Oppdrettere av alle raser må begynne å tenke over hvilke prøver som må skapes for å erstatte de tidligere bruksoppgavene. Det er den eneste veien å gå dersom en vil ta vare på rasekarakteren i framtiden.

(Fritt oversatt av Unni Hansen)

Under har jeg limt inn godkjennelse fra Sundgren på oversettelsen.
Unni Hansen

Hej,

Eftersom Du har ett manuskript med så svarar jag direkt på just den delen av Ditt brev. Andra delar skall jag tänka lite på när tiden medger. Ditt manuskript är mycket bra, så bra att jag nästan är förundrad över att jag själv har sagt så mycket kloka saker om modern hundavel. Så jag godkänner utan vidare att Du anger det hela som ett citat från mig.

Vänliga hälsningar

Per-Erik

Mine tanker:

Shibaen er en av Japan's flotteste levende kulturskatter.

Jeg er så heldig at jeg kan få lære av en japansk oppdretter. De tankene han gjør seg, er ikke bare at Vesten skal tenke over hva som skjedde med Akitaen og eksteriøret – delingen av rasen. – Det at vi må jobbe imot at det samme skal skje på shibaen i framtiden. Det han fremhever som det viktigste i ethvert avlsarbeid, er at NIPPO-standarden hva gjelder "Kan-i", "Ryosei" og "Soboku" må ha førsteprioritet.

Vurdering av NIPPO-standarden finnes i engelsk versjon på internett, adresse:

<http://village.infoweb.ne.jp/~fwie6394/journey/5/standard.html>

Her står blant annet å lese:

“Essential quality and its expression:

When a Nippo judge is placing shibas in a show, he is trying to ascertain the intrinsic qualities of Japanese dogs as a whole rather than evaluating separate parts of the dog such as bone structure, coat color, head, tail etc. The intrinsic qualities are “KAN-I”, “RYOSEI” and “SOBOKU”. “KAN-I means strength of character and dignity. Dogs may be lively and bold without being excessively aggressive to the point of noble excellence.” “RYOUSEI means faithful and obedient. Dogs should have total trust and attachment to the owner, expressing full bond and partnership.” “SOBOKU means natural beauty from seasoned maturity and modest appearance. Its expression is feeling of refined simplicity and sober elegance.” In addition to such essential qualities, “shibas should have sharp and keen senses, quick and nimble movements together with light, elastic steps” which only come from shibas with top physical condition and balanced body. Mr. Saito says that

intrinsic qualities can be found in the expressions of eyes and movements of ears and tail. He said such qualities as composure, gentleness, acuteness, intellect, and boldness can be found in the eyes. At Nippo shows, the inner expression is considered as one of the most important aspect of shibas. In the articles, "A Journey Beyond Shiba, Part I to IV", I try to put forward the importance of the root of shiba as hunting dogs. As hunting dogs, shibas have to be self composed with full of confidence. When required shiba has to be courageous with quick and bold movements."

- Hvordan prioriterer vi disse egenskapene i vår vestlige avl i dag? -

Jeg er også så heldig at jeg får lov til å leve sammen med en japanskfødt hannhund. Det har vært en positiv og forunderlig opplevelse. For meg er det tankevekkende å oppleve at Per-Erik Sundgren har rett – ting kommer så sakte at en ser det ikke. Eller at en tror at en har det beste inntil man får noe bedre. Til daglig lever jeg med 4 shibaer, og alle fungerer mentalt. Men det er ikke tvil om at den ene – som er avlet i Japan med deres strenge krav til mentalitet – lever på en helt annen måte enn de tre andre. Han har en ro og en sindighet i alt han ser og alt han gjør som er helt spesiell. Eiko – du har fortalt at dere i Japan benevnte shibaen som en "gressplenhund". Nå skjønner jeg hva du mener. Jeg har en "gressplenhund" som bare ER.

Mitt håp er at mange oppdrettere vil gripe fatt i dette temaet. Vel nok har vi mange gode eksteriørmessige shibaer – men hvordan står det til med de andre egenskapene? Hvordan lever våre norske shibaer sine liv? Har vi shibaer med tilstrekkelig

"KAN-I", "RYOSEI" og "SOBOKU"?

Eller er det så at vi er fornøyde med å fremvise en eksteriørmessig god shiba i ringen? Tenker vi tilstrekkelig nok på at vi har en rase som også mentalt har krav på å bli ivaretatt? – Ikke bare for å kunne vise seg best mulig frem for en dommer, men for å kunne leve et best mulig liv med de egenskapene som også vi mennesker bør sette størst pris på. Hva var det vi engang "falt" for ved shibaen? Var det ikke akkurat disse indre kvalitetene? Tar vi i tilstrekkelig stor nok grad vare på dem? Og om ikke, hvem andre enn oppdretterne har ansvaret for dette?

I sin tid foreslo jeg en "oppdrettergruppe" – åpen for alle som hadde interesse for rasen. Et fora hvor oppdrettere kunne bli litt bedre kjent og trygge på hverandre. Rom for å diskutere eller samarbeide om felles mål på rasen. Et bindeledd mellom spørsmål og svar på viktige temaer som vi trengte å få vite mer om. For rasens beste håper jeg at dette kommer snart, og ikke minst at det blir den kunnskapsbanken og kreative friplassen som oppdretterne trenger..

Vi har en del utmerkede representanter av shibaeiere, som tar vare på hundenes iboende gode egenskaper. Jeg tror at vi alle har grunn til å verdsette deres arbeid, som gir rasen så mye positiv PR. Mange av oss vil aldri nå dem igjen. Det får så være, men i det minste burde det forplikte oss til å avle nye hunder til dem - med enda bedre indre kvaliteter.

Jeg håper at mitt innlegg kan bli tatt for hva det er ment som – et forsøk på å skape en konstruktiv debatt og et levende engasjement. La oss alle følge opp adferdsdebatten som nylig ble startet av NKK.

La oss ta vare på shibaen som et individ, og ikke som et objekt.

Unni Hansen u-hansen@tiscali.no

HEI ALLE SHIBAYENNER!

Jeg heter Annie Veronika Mandryk og er 15 år.
Jeg har hatt shiba i 2 år og jeg trives med rasen.
For ikke så lenge siden konfirmerte jeg meg.
Jeg ville ha med min lille shibagutt på
takkekortet
for å vise gjester og gavegivere hvor fin shiba
jeg har.
Han har et pent navn som er;
Kenzoku no fuko Taro, men han lyder navnet
Rollo.
Rollo har mange lekekamerater,
en av dem bor her sammen med oss i Rotlia.
Han har også to shibaer som kamerater,
de bor lenger oppi gata.
De lyder navnene Haiko og Kiri,
Han har også sin jevnalder søster som bor i
Breiskallen.
Jeg vil si til de som skal/kanskje få shiba
At de har gjort et bra valg.
Rasen er trivelig og en livlig hund.
Jeg ønsker til lykke til de som skal ha shiba.

Hilsen *Annie Veronika Mandryk*

Her er Rollo i kurven... stinn brakke????

AN-AN'S

ØNSKER ALLE LESERE

G
O
D
J
U
L
O
G

G
O
D
T
N
Y
T
T
Å
R

Mjærumshøgda's Qhime
er en kløpper til å åpne
julegaver.

Kennel An-An's

Chow chow og Shiba

Anne-Lise Johansen, Fjordbrisen 13, 4050 Sola

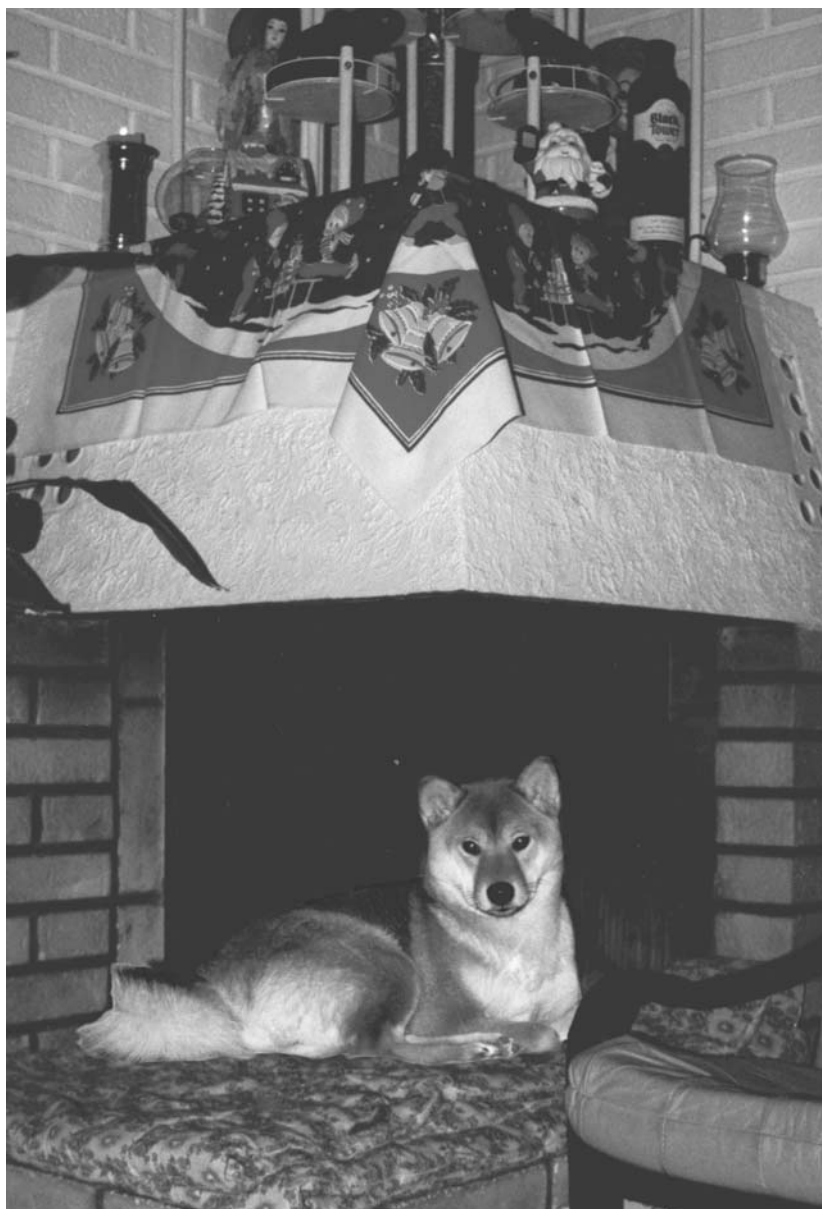
Tlf 5165 1106 E-post; annar.m.johansen@c2i.net

KENNEL AK-INU-BA

GOD
JUL!

GODT
NYTT ÅR!

GOD
JUL!

GODT
NYTT ÅR!

KENNEL AK-INU-BA

LISBETH HØYEM OG GEIR AASHEIM
LEIRAPLASSEN 6, 7710 SPARBU

TLF 7416 2285 E-post: geilis@online.no
<http://home.online.no/~geilis>

TIL DEBATT

Innsendt av Unni Hansen og Kåre Langhelle

Recessive - eller vikende - anlegg

Navnet har disse anleggene fått fordi de kun synes dersom dyret har fått samme anlegg fra både mor og far. Årsaken til at de ikke synes, er at det jo alltid finnes to anlegg av hvert slag – ett fra hver av foreldrene. Arveanleggenes hovedoppgave er å sørge for at kroppen kan produsere nødvendige proteiner (eggehvite).

Noen ganger forandres et arveanlegg (mutasjon) slik at et nytt protein, med et noe annerledes innhold skapes. Som regel fungerer de muterende anlegg annerledes. Men så lenge et dyr bærer minst ett normalt anlegg i anleggsparet, så rekker det for å tilføre dyret det protein som er nødvendig for at egenskapene skal utvikle seg normalt. Etersom da flertallet av dyrene har minst ett slikt normalt anlegg i hvert par, så ser man vanligvis ikke noe resultat av det arveanlegg som er forandret. Men før eller senere så parres to individer som begge har et slikt skjult arveanlegg. Deres avkom kommer da til å delvis bestå av individer som

- ikke har fått det arveanlegg som er forandret (25%)
- er som sine foreldre – har anlegget skjult under et fungerende anlegg (50%)
- har fått det forandrede anlegg fra begge sine foreldre (25%)

Det er de i den siste gruppen – bærerne av forandret anlegg fra begge sine foreldre – som kan dukke opp helt plutselig i et kull, på tross av at man ikke på flere generasjoner har sett at noen individer er bærere av anlegget.

Flertallet av defekt- og sykdomsanlegg nedarves på dette skjulte viset, og praktisk talt alle dyr er bærere av noen endrede eller skadede anlegg. Det synes ikke på avkommene i de første generasjonene, men dukker opp når man bedriver linjeavl eller slektskapsavl. Da kan samme anlegg via flere veier komme seg til en framtidig bærer hvor anlegget vises. Det er derfor det er så viktig å aldri overanvende enkeltindivider i avl. Ved å unngå dette, minsker man risikoen for dramatisk dobling av skadede arveanlegg, og man slipper å få mange dyr med arvelige skader og sykdommer.

At typelighet kan være vanskelig å holde fast på, kommer av at den ikke bare bestemmes av en slik enkel nedarving - for eksempel hva gjelder langhår / korthår eller farger.

Kroppformer skapes ofte av større grupper anlegg, slik at det blir litt mer vanskelig å styre hvilke anlegg man får med, og hvilke anlegg man velger bort når man velger avlsdyr. Men isteden gjelder svært enkle anbefalinger. Sørg for å alltid anvende dyr i avl som ligger så nært opp til typeidealet som mulig. Forsøk aldri å kompensere en ytterlighetstype av det ene slaget ved å ta en partner av motsatt ytterlighet. Det leder kun til en større variasjon i type. Sørg isteden for å velge en partner som er så feilfri som mulig i en egenskap der det andre foreldre dyret har en svakhet.

Men, la ikke jakten på helt feilfrie dyr lede til at meget bra dyr overanvendes i avlen. Man legger da opp til arvelige skader i framtidige generasjoner. Dersom for eksempel ett hanndyr er meget bra, så gå videre på dennes sønner når hanndyret selv har gjort sitt. Bra sønner er bærere av gode anlegg fra både far og mor, og medfører betydelig mindre risiko for dobling av skjulte arvelige anlegg.

(Fritt oversatt fra Per-Erik Sundgren www.genetica.se)

Og så, hvordan står det til i vår norske shibastamme?

Er vi flinke nok til å spre avlen på et tilstrekkelig stort antall hanner på disse tispene vi får valper på? Eller faller vi for fristelsen til å bruke få hanner (fortrinnsvis med titler fra utstillinger)? Hvilke hunder avler vi på?

Vet vi i tilstrekkelig stor nok grad HVA vi avler på, slik at vi kan være forutseende nok til IKKE å doble anlegg med uønsket innhold?

Hvilke kriterier har vi for en god avlshund i dag? Hvilke kriterier gjør vi når vi velger far eller mor til valpene våre? Har vi vært flinke nok til å spre avlen, slik at vi i dag IKKE sitter med et snevert avlsmateriale, eller gjøre det enda mer snevert i framtidige generasjoner? Hvor stor er sjansen for at uønskede anlegg blir doblet og vil vise seg i form av uønskede individer i framtiden?

Er det mange eiere av avlshunder som har analysert hva en faktisk har fått på godt og vondt? Har man en viss pekepinn på hva en kan forvente i de neste generasjoner? Er vi flinke nok til å bruke disse sønner av avlshunden?

Hva er definisjonen på en ledende avlshund? – Er det en hanne som er far til valper som er like god eller bedre enn seg selv? – Og nødvendigvis ikke har så mange avkom. Eller er det en hanne som er far til mange valper? – Og nødvendigvis ikke har så mange avkom som er like gode eller bedre enn seg selv.

Unni Hansen u-hansen@tiscali.no *Kåre Langhelle* 2ni.langhelle@2c2i.net

Se så vondt jeg har i poten min..... Foto Sissel Skjelbred

SHIBAENS HISTORIE, del 1

Her starter en serie om shibanens historie, den bygger på en artikkel i "The Shiba Journal", skrevet av Yuko Salvadori. Den er oversatt og tilrette lagt av Christen Lang.

Når vi skal fortelle Shibaens historie må vi se den ut fra Japans historie, som er både spennende og interessant. Japan består av en gruppe øyer, som ligger ved Asias østkyst. Landet blir også kalt "Soloppgangens land", symbolisert i flagget ved en rød sol på hvit bunn.

Den største av øyene er Honshu, i tillegg til Kyushu, Shikoku og Hokkaido. Dersom de to siste navnene virker kjent for leserne, er dette fordi to av de nasjonale hunderasene har sine navn etter disse øyene. 75% av de japanske øyene består av fjellformasjoner. Landet ligger i monsunbeltet, og har regn og et fuktig klima deler av året.

Japan har - som Norge - 4 årstider. Om vinteren kan det bli meget kaldt, særlig i fjellområdene og i den nordlige delen av landet. Om sommeren kan det bli meget varmt i de subtropiske områdene. Altså større temperatursvingninger enn det vi er vant til i Norge. Berggrunnen er av vulkansk art, som gjør at landet jevnlig er utsatt for jordskjelv. Noe vi husker fra den store katastrofen i 1995.

Japans urinnvånere; Ainoene, var de første som bebodde øyene. Menneskene fra denne perioden er også kalt "Jomon-jin", og har fått navn etter keramikken de laget. Deres kultur er fra ca. 7000-8000 år før vår tidsregning. I følge Dr. H.Saito, som har studert den japanske hundens tidligste historie, er det funnet omkring 300 forskjellige skjeletter av hunder fra denne perioden. Fra Hokkaido i det nordlige Japan til Okinawa i syd. I disse områdene er det også funnet deler av keramikk, steinøkser, skjell og knokler fra forskjellige dyr. Dette forteller forskerne noe om denne kulturen, og hjelper til å tidfeste funnene. De fleste skjelettene av hunder fra disse funnene er av hunder som var fra 36,8 til 49,5 cm høye. Bare to av skjelettene er av store hunder (57 cm). Disse ble funnet nær Tohoku, som ligger i den nordligste delen av Honshu.

Man vet ikke med sikkerhet hvorfra disse første menneskene og deres hunder er kommet, men man antar at flere forskjellige folkeslag har innvandret til de japanske øyene. Noen fra Kina og Korea i sydøst - andre fra den nordligste delen av Asia.

Dr. Saito har funnet forskjeller på kraniene fra de japanske hundene og *Canis Familiaris Palustris*, som er den mest kjente hunden som er funnet i Europa fra yngre steinalder. Dette kan tyde på at hundene til Jomon-jin folket ikke har samme opphav som de europeiske hundene. I perioden rundt år 200 før vår tidsregning begynner, kom det fra vest en ny gruppe mennesker til Japan. Disse var av mongolsk avstamning. De brakte med seg kunnskap om jordbruk, og kunne lage våpen og verktøy av jern og bronse. Denne perioden blir kalt Yayoi, etter det enkle strek-mønsteret på keramikken som ble laget i dette tidsrommet. De nye innvandrerne bredte seg gradvis utover landet, og drev de opprinnelige innvånerne mot nord. De blandet seg også delvis med urinnvånerne, og da er det også meget sannsynlig at hundene de brakte med seg ble blandet med Jomon-jin folkets hunder. Hundene, som ble resultat av denne blandingen regnes som forfedrene til de middelstore japanske hundene, og til Shibaen. Disse hundene hadde stående ører og

krøllet hale. Dette kan vi se på en keramisk figur kalt "Haniwao", som er funnet i en grav fra denne perioden. Vi ser også hunder med stående ører og krøllet hale avbildet på bronserelieffer fra samme tidsrom.

Etterhvert tok lokale leder makt i sine landsdeler og dannet egne provinsstyrer (små stater). I det 4. århundre (etter vår tidsregning) beseiret Yamamoto Shogunatet de lokale lordene, og dannet den første nasjonale regjering. Japans skriftlige historie startet i år 538 da buddhistiske munkene brakte med seg kinesiske skrifttegn, som dannet grunnlaget for dagens japanske skriftsystem. Disse munkene, som kom til landet fra Kina via Korea, brakte med seg sin religion, kunst og kultur. Dette hadde stor betydning for det japanske samfunnet. Den første konstitusjonen ble proklamert av prins Shotoku i år 710, og Yamamoto Shogunatet etablerte sitt hoff i byen Nara, som ble landets første hovedstad.

I denne perioden ble også jakt med falker introdusert ved hoffet, og det ble oppnevnt offisielle falconerer og hundeholdere. Den keiserlige familie beholdt den politiske makten, men innflytelsen avtok gradvis etter hvert som de militære familiene kjempet for å utvide sine områder. Disse familiene rivaliserte innbyrdes, og fra 1185 var det familien Minamoto som hadde den reelle makten i landet.

Det første møtet mellom europeere og japanere fant sted i 1542, da et portugisisk handelsskip kom til den lille øya Tanegashima på kysten av Kyushu i det sydlige Japan. Portugiserne brakte med seg skytevåpen og kristne misjonærer. Etter dette første møtet ble det etablert handel mellom portugiserne og japanerne. Senere kom også spanjolene med i denne handelen. Den katolske kirke, som hadde lidd store tap i Europa etter reformasjonen, innførte nå sin lære i Japan og den spredte seg fort blant folket. Tre lokale lordene sendte en delegasjon til paven i Roma. Utsendingene, tre unge menn, resiterte fra Japan i 1582. De er de første japanerne som satte fot på europeisk jord og som fikk innblikk i den europeiske kulturen.

I denne perioden sendte japanerne varer til sydøst Asia, og tok imot handelsskip fra Holland og Spania, samt andre europeiske land. I 1587 ble imidlertid den kristne lære forbudt, og senere ble de kristne sterkt forfulgt.

Da Tokugawa Shogunatet i 1603 la under seg de føydale lordene og etablerte sitt styre i byen Edo (senere kalt Tokyo), lukket de landet for all innflytelse fra utlandet. Isolasjonen varte i 260 år, og denne tiden var det fred i landet. Men styret var strengt og meget regulert. Alle havnene ble stengt med unntak av havnen i Nagasaki. Herfra fikk hollandske (protestanter) og kinesiske handelsmenn lov til å handle under streng overvåkning. All handel med de katolske landet ble strengt forbudt. Så streng var loven at selv innfødte japanere, som var reist ut før isolasjonen, ikke fikk lov til å vende tilbake av redsel for at de skulle påvirke innbyggerne med vestlig (katolsk) kultur. Ingen japanere fikk heller lov til å forlate landet.

Siden adelskapet og de militære samuraiene (krigsklanen) ikke hadde noen krig å utkjempe, var det vanlig med turneringer i krigskunst for å holde beredskapen ved like. Jakt ble også en viktig og populær adspredelse for den herskende klasse. Til hjorte- og villsvinjakt ble de nasjonale hundene brukt. Jaktegenskapene ble spesielt lagt vekt på i avlen.

Fra malerier og tegninger før landet ble lukket, ser vi at store mastiff-lignende hunder, små terriere og små kinesiske skjødehunder av typen Chin er blitt innført. Disse hundene, som i første rekke kom til de store havnebyene, ble senere blandet med de nasjonale hundene.

Innførte hunder var meget sjelden å se på landsbygden og i fjellområdene. Noen få europeiske hunder ble innført til landet i Sakoku-perioden (isolasjonstiden).

Men hundene utenom de store byene var fortsatt renrasert og av den opprinnelige typen. Den hollandske legen Dr. Siebold, som besøkte Japan i begynnelsen av det 19. århundre, har laget noen skisser av hunder. Av disse ser vi hunder av to typer; hunder med hengende ører og jakthunder med stående ører.

I 1854 sendte USA admiral Perry ned en flåte krigsskip for med makt å åpne Japans havner for handel med utlandet. Denne hendelsen førte til samurai-opprøret mot Shogunatet, som tapte makten til den keiserlige familie. Meijin-perioden (tilbakeføringen av makten til tronen), er begynnelsen til det moderne Japans historie. Etter nærmere 300 års isolasjon lå landet industrielt etter vesten, og dette hadde selvfølgelig også betydning for landets økonomi. Alt nytt ble derfor svært høyt verdsatt i forhold til landets egen kultur. Denne sosiale utviklingen fikk også betydning for japanernes syn på sine nasjonale hunderaser. De utenlandske hundene ble fort populære og mange nye raser kom på moten.

Tidlig i det 20. århundre var derfor de nasjonale rene japanske rasene truet med oppblanding og utslettelse. Hele landets kultur ble truet av vestens innflytelse, og dette førte etterhvert til at stadig flere japanere følte behov for å ta vare på sin kulturelle arv. En bølge av nasjonalisme kom som resultat av at landet hurtig hadde tilegnet seg vestens teknologi. Landet blomstret opp industrielt og økonomisk, og japanerne ønsket nå å bevare sine nasjonale skatter. En del av den kulturelle arven var de nasjonale hundene.

Gabo er en glad gutt.... Foto Sissel Skjelbred

NORSK VINNER 2001

Vi gratulerer BIR og Norsk Vinner 2001

KENZOKU NO GENKI
Eier Inger Merete Ingebrigtsen.

Gratulasjon også til BIM og NV01
Ramnfløyas Kita No Otenba

LESERBREV

Hallo til alle lesere av Shib-a-visa.

Norsk Shiba Klubb er som de fleste vet inne i sitt fjerde år. Utviklingen, med nye tiltak og forventede forbedringer er forhåpentlig under arbeid. Under ”tiltak” finner vi ulike nye utvalg i emning.

Oppdrettergruppen ble lagt fram som forslag i 1998-1999 av daværende sekretær. Etter noen gjennomgang ble dette forslag innlemmet i vår handlingsplan. Tanken var at oppdretterne kunne gå sammen om et nyttig samarbeid i en felles interesse. Her skulle ingen avlsråd ”styre” eller stå som ”maktråd”. Oppdretterne skulle stå fritt i sitt arbeid med minimalt av nødvendige restriksjoner. Gruppen skulle likevel baseres på internt samarbeid og hjelp til selvhjelp. Alle kunne være med, men et arbeidsutvalg kunne bli nødvendig. Hele klubben, med styret i spissen arbeidet (arbeider) generelt for rasen. Dette var gruppen for oppdretterne og deres ”spesielle” arbeid for rasen.

Våren 2001 ble forslaget til oppdrettergruppe igjen tatt opp av NSK-medlemmer med ønske om fortgang i planene.

Samme vår ble det fremmet forslag til styret om et økonomiutvalg og et miljøutvalg. Førstnevnte utvalg skulle ved ideer og tiltak ha som oppgave å styrke økonomien i klubben. Underforstått vil samme utvalg fungere som økonomisk råd, og samtidig være arbeidsavlastende for styret.

Miljøutvalget vil kanskje få det mest krevende og omfattende arbeid. Tanken var at disse skulle arbeide med informasjon og tiltak som høynet klubbens verdi (holdning til andre medlemmer / hundeeiere og så videre). Her skulle det gå på trivsel og samhold med mest og best mulig vennskap. Verdier som likeverd ville bli et viktig delmoment. Åpent og positivt samarbeid mellom styre, utvalg og medlemmer ville (vil) stå i fokus. Våre positive erfaringer fra vår klubb og andre hundeklubber kunne vi nytte til ytterligere godt samhold og trivsel. De mindre positive opplevelser vil utvalget – og vi andre – kunne ta lærdom av og snu til det positive.

Gjennom mine år blant annet i lokal brukshundklubb og NSK, har jeg fått oppleve mange trivelige og enkelte mindre trivelige hendelser. Dette både som ”menig” medlem, samt som utvalgs- og styremedlem. De aller fleste hundeklubbstyrene jeg har stiftet bekjentskap med oppfatter jeg som voksne og dyktige i sitt verv. Likevel, enkelte klubbstyrene har dessverre en manglende forståelse for konstruktiv kritikk. For dem er all kritikk negativ. ”Anklageren” skal derfor snarest mulig settes ”på plass”. Leserinnlegg blir derfor gitt umiddelbart tilsvarende om de harmonerer dårlig med styrets syn. Slike svar utføres ikke nødvendigvis av redaktør eller styre, men iblant av deres hjelpsomme venner.

Styret og/eller andre medlemmer skal selvsagt ikke gis mulighet fra redaktør til å svare på leserinnlegg i et og samme blad. I NSK har vi for øvrig vedtak mot den type tilsvarende.

De fleste klubbstyrene og utvalg ser nytten i at medlemmene kommer med innspill. Hos disse styringsorganene er det ikke bare **ros** til styret og utvalg som går ubesvart gjennom sensuren.

Et klubbstyre kan følge god moral i sitt arbeid. Her er det samvittighet og likeverds-prinsippet som rå. Et annet styre kan få inn en tilsvarende sak og løse dette totalt annerledes. For sistnevnte kan det benyttes lette, kortsiktige og svært lite gjennomtenkte løsninger.

Styretypen som tar medlemmenes forslag på alvor og etterlyser innspill og konstruktiv kritikk er heldigvis i flertall. Disse arbeider for medlemmene og legger sine styrende retningslinjer – så langt

mulig – etter medlemmenes ønsker. Sjeldnere finner vi avgjørelser som skal legges til rette for personlige vinninger, og spesielt utvalgte venner.

Min oppfatning er at de fleste hundeklubbstyrer lengst og best mulig vil holde sladder og medlems-overtramp borte fra sitt arkiv. En slik holdning kan selvsagt senere brukes mot dem ved et derfor ”mangelfullt” arkiv. Et mindretall av klubbstyrer vil nok foretrekke at mer følsomme saker blir ”godt” bevart, mer eller mindre tilgjengelig.

I et styre ble det fremmet forslag til verv. Denne var for flere en god venn og ansett som særlig dyktig og arbeidssom. Vedkommende skulle sammen med andre arbeide med retningslinjer for et planlagt utvalg eller liknende. Deler av styret kunne fortelle at de hadde hørt sladder/rykter om denne person. De fortalte videre at enkelte medlemmer ikke ville bli med i klubbarbeid dersom førnevnte fikk arbeidsoppgave. Styret kom derfor fram til å finne en alternativ kandidat... Videre har jeg sett utvalg eller klubbstyrer mer eller mindre overse forslag til tiltak fra såkalt ”uønskede” medlemmer.

Vi er alle forskjellige. Det gjør hundeklubarbeidet utfordrende, spennende og interessant. Likevel til tider noe vanskelig.

Utvalgets eller styrets medlemmer kan iblant være noe uenige i enkelte saker. Dette er selvsagt ikke ensbetydende med såkalt dårlig ”styrekjemi”. Det er ellers gammelt kjent at der alle (i alt) tenker likt, tenker ingen særlig mye. Dette å være uenig er derfor ikke det samme som å være ”nedbrytende” eller å være ”bråkmaker”.

Disse mine tanker hvor enkelte ”sære” hendelser gjengis kan av enkelte oppfattes som påstått typisk. Sannheten er vel mer lik vår til vanlige sunnhet. Det er ikke alltid vår hovedsakelige gode helse vi til enhver tid er opptatt av. Derimot gjerne vår til tider fysiske plage som vi vil ha bort.

Et miljøutvalg bør ha flere arbeidsoppgaver. Herunder å innhente faglig informasjon eller læring om godt internt klubb(sam)arbeid medlemmer, utvalg og styre imellom. Her vil etiske retningslinjer være særlig viktig for tillit, trivsel og samhold.

Hvor effektivt våre utvalg og styrer vil bli framover får tiden vise. Vi håper vel, de fleste, at mest mulig medlemmer engasjerer seg i arbeid for klubben. Derfor er det forhåpentlig også styrets oppfatning at alle meninger er veiledende hjelp. En hjelp uansett hvor hver står i synet på den enkelte sak.

Det er å tro at NSK har mange gode år foran seg der positiv tenkning, konstruktive forslag, enighet og uenighet, samhold og godt vennskap dominerer. At grundig gjennomtenkt arbeid og rettskaffenhet står i høysete må vi både håpe, tro på og arbeide for.

Med hilsen og ønske om en God Jul og et Godt Nyttår! ☺

Kåre Langhelle.

HUNDOHOLIKER

Forfatter ukjent, sakset fra Akitaposten 3-01.

God aften. Jeg ER hundoholiker.

Jeg vil få ønske dere alle hjertelig velkommen til månedens møte i Anonyme Hundoholikere. Noen av dere er her i kveld fordi en venn eller slektning tok dere med hit. Dere sitter kanskje og tenker at dere er helt i orden og i grunnen ikke trenger noe hjelp. Det er ikke lett å innrømme at du er en hundoholiker, og det er enda vanskeligere av egen vilje komme til et AH-møte for å få hjelp. AH er her for å hjelpe deg. Jeg skal stille noen spørsmål. Hvis du kan svare JA på mer enn tre av de følgende spørsmålene, så har du kommet til rett sted.

1. Kan du si «tisper» i offentlig sammenheng uten å rødme?
2. Kjører du en stasjonsvogn eller en van, når alle andre kjører en annerledes bil?
3. Har du mer enn en bil? - En for deg, og en for hundene?
4. Bruker du din ferie til å dra på utstillinger, spesialer, møter og seminar, når alle andre drar på cruise?
5. Hvis du drar over Nordsjøen, er det i mars til London for å dra på Crufts?
6. Diskuterer du ting ved middagsbordet som ville få de fleste leger til å gå kvalme fra bordet?
7. Regner du pent antrekk for å være rene olabukser og nyvaskede tennissko?
8. Valgte du møbler, tapet og belegg med hundene i bakhodet?
9. Vet du hva AA, HD, MUH, PRA, CK, HP, BTK/BHK, BIR og BIM betyr?
10. Utgjør mesteparten av posten din hundekataloger, hundebilder og utstillings- og røntgenresultat?
11. Står du opp før sola har stått opp for å dra på treninger, hundeutstillinger, møter eller seminarer? Men har problemer med å stå opp for å dra på jobb?
12. Hvis du har kjoler - har alle sammen lommer? Inneholder lommene alltid Frolic, en pelsdott, hundepose og et pipedyr?
13. Når du møter et nytt menneske, Spør du da alltid hva slags hund de har -og synes synd på dem om de ikke har en hund?
14. Husker du navnet på hunden deres fortere enn du husker deres navn?
15. Synes du mennesker uten hund er kjedelige?

Hvis du svarte J A på en av de ovenfor, er det fremdeles håp.

Hvis du svarte J A på to, har du alvorlige problem.

Hvis du svarte J A på tre eller flere, har du kommet til det rette stedet .

Mitt råd til alle dere med tre eller flere J A'er , er å lene seg tilbake og smile, snu dere mot den smilende personen ved siden av dere, og vit at livet deres vil alltid være fylt med gode venner, flotte hunder - og livet ditt vil aldri være kjedelig.

Ranko leker godt med katten Felix. Foto Solvor Nærland

VALPEKASSEN

Denne gangen har vi fylt valpekassen med;

KENNEL MJÆRUMSHØGDA:

Kull 1; Født 2/11-01,

2 hanner (1 rød, 1 sesam) 2 tisper (1 rød, 1 black&tan)

Far: N S Uch Mjærumhøgda's Koronaka

Mor: Mjærumhøgda's Akafuji

Kull 2; Født 11/11-01

2 hanner (Røde) 3 tisper (Røde)

Far: Mjærumhøgda's Beniuki (2 cert)

Mor: N Uch Mjærumhøgda's Nishiki

Kontakt: Grete-Sofie og Eivind Mjærum, Høgda Gård, 1827 Hobøl

Tlf 6992 1122

NOVÈNS KENNEL:

Kull 1; Født 1/11-01

Kull 2; Født 10/11-01

7 hanner (røde) 1 tise (rød)

Far: Noven's Sagasu no Katsu

Mor, kull 1: Explorers Fukuyoshiichi Toya

kull 2: S Uch Kleivanes Ka-Ta Hoshi Hime

Alle foreldre er HD-frie.

Kontakt: Elisabeth Novén, Sändhemgårds 761, 430 64 Hällingsjö, Sverige

Tlf +46 301 45 353 e-post elisabeth.noven@mailbox.swipnet.se

OM VALPEKASSEN

Alle innmeldinger skal være skriftlige, bruk gjerne skjema.
Valper står på listen til de er 3 måneder, hvis de skal stå lengre,
MÅ det gis beskjed.

Inger Lise.

BOKOMTALE

”Voff!”

*21 gode hundehistorier for hundemennesker
Cecilie F. Puntervold (red.) Gyldendal Norsk Forlag 2001*

På grunn av tittelen, var jeg noe skeptisk til boka. Men det viste seg raskt at innholdet var av høy kvalitet.

Boka åpner med en herlig hundeprolog av Tor Åge Bringsværd. Novellene og historiene er ellers skrevet av kjente forfattere som Jack London, Tarjei Vesaas, Agnar Mykle, Paul Auster, Anton Tsjekov, Per Sivle, James Herriot, Helge Ingstad, Virginia Woolf og flere.

De fleste novellene omtaler hunden i 3. person. Hunden har som regel en hovedrolle, i noen historier en mer perifer rolle. Fortellingene er varme, noen også vonde. Det er gjort plass for iallefall en hundehater-historie. Det er jo også en virkelighet fra hundens liv.

For oss som er glad i, og opptatt av hund, er dette en kjærkommen bokglede.

Parallelt med denne, er det også gitt ut en tilsvarende bok med katteneveller og fortellinger. For å følge opp, heter den selvsagt ”Mjau!”. Red. av denne er Lars Mæhle. Til tross for sin tittel, er også dette en bok jeg har storkost meg med.

Disse bøkene er det hyggelig både å gi og å ønske seg i julegaveinnpakning.

Solvor Nærland

Ranko og Felix deler gjerne seng.... Foto Solvor Nærland.

ÅRETS BRUKSSHIBA 2001.

Alle som har deltatt i lydighet,
agility eller blodspor,
må sende inn resultater
til sekretær Arne Paulsrud
senest 15.februar 2002
slik at vi kan finne vinneren.

Beregning av poeng skjer etter følgende kriterier:

Listen er utformet slik at også de som er nybegynnere skal ha en mulighet til plassering. Derfor er det ingen stor forskjell i poeng mellom klassene.

Listen skal regnes fra alle offisielle lydighets-, agility- og blodsporprøver i Norge. Da klubben ikke får prøveresultatene automatisk fra arrangerende klubb, er det eierens ansvar å sende inn resultatene til NSK v/ styremedlem Anne Lise Johansen.

Resultatene regnes fra 3 grener; Lydighet, agility og blodspor. Dette for at man skal bli motivert til å prøve forskjellige grener. De 5 beste resultatene fra de respektive grener teller.

Ved lik poeng sum vil den som har poeng fra den høyeste klassen komme først, deretter den som har resultat fra flest grener og deretter sammenligner man poeng for poeng.

Lydighet	1. premie	2. premie	3. premie
Klasse I	3 poeng	2 poeng	1 poeng
Klasse II	4 poeng	3 poeng	2 poeng
Klasse III	5 poeng	4 poeng	3 poeng
Eliteklasse	6 poeng	5 poeng	4 poeng
Blodspor			
1. premie m. HP	1. premie	2. premie	3. premie
5 poeng	4 poeng	2 poeng	1 poeng
Agility	0 feil	>0 feil (ikke diskval)	
Klasse 1	3 poeng	1 poeng	
Klasse 2	4 poeng	2 poeng	
Klasse 3	6 poeng	4 poeng	

**HUSK Å SENDE
SMÅ HISTORIER
OG BILDER
TIL SPALTEN I
HUNDESPORT!!**

**Solvor ønsker alle lesere
GOD JUL OG
GODT NYTT ÅR!**

**Önskar alla en riktigt
GOD JUL
och
GOTT NYTT ÅR!**

Vi tar en liten blund mens vi venter på nissen. Foto Paul Walle

UTSTILLINGSRESULTATER

Resultatene tas fra opplysninger som sendes inn av de arrangerende klubbene. Hunder som blir plassert i BIG/BIS bør for sikkerhets skyld sende disse resultatene til sekretæren, da vi ikke får dem fra alle arr.

NSPBK, Skedsmo, 11.03.01 Dommer Paul Stanton, Sverige

ÅPEN UNGHUND KLASSE hannhund

Mjærumshøgda's Akemi	Oddny Prytz	2
----------------------	-------------	---

ÅPEN UNGHUND KLASSE tisper

Mjærumshøgda's Benizakura	Heidi Hansen	1-1
---------------------------	--------------	-----

NKK, Kristiansand, 5.05.01 Dommer Hanne Laine Jensen, Danmark

ÅPEN KLASSE tisper

Lorini's Chyokohime	Torhild Hansen	2
---------------------	----------------	---

Trondheim trekk-&bruks, 12-13.05.01 Dommer Berit Foss

JUNIOR KLASSE tisper

Soldoggen's Ichiban Kirei-Na Bara	Mildrid Kjøbli	1-1
-----------------------------------	----------------	-----

ÅPEN UNGHUND KLASSE tisper

Østbylia's Cirka Ting og Tang	Marianne Holmli	1-1-HP-1VK-CERT-1BTK-BIR
-------------------------------	-----------------	--------------------------

NKK, Drammen, 9.06.01 Dommer Gerry Hickey, Irland

JUNIOR KLASSE hannhund

Chiharu av Enerhaugen	Christen Lang	1-1
-----------------------	---------------	-----

ÅPEN KLASSE hannhund

Soldoggen's Era Ta-Ta	Unni M Viklund	1-1VK-CERT-1BHK-BIR
-----------------------	----------------	---------------------

ÅPEN UNGHUND KLASSE tisper

Zenmai av Enerhaugen	C Lang / Solvor Nærland	2
Zentai av Enerhaugen	Christina Nyborg	2

NKK, Trondheim, 30.06.01 Dommer Leif Herman Wilberg, Norge

JUNIOR KLASSE hannhund

Ak-Inu-Bas Shiro Saki	Dan Ove Tuven	2
-----------------------	---------------	---

ÅPEN UNGHUND KLASSE hannhund

NV00 Tenkuu no Kouryuu Go Yokohama Atsumi	K.Jørgensen/Unni Hansen	1-1-HP-1VK-CERT-1BHK-CACIB-BIR
---	-------------------------	--------------------------------

ÅPEN KLASSE hannhund

Mjærumshøgda's Nishimuraso	Mildrid Kjøbli	2
----------------------------	----------------	---

ÅPEN UNGHUND KLASSE tisper

Mjærumshøgda's Benizakura	Heidi Hansen	2
Soldoggen's Ichiban Kirei-Na Bara	Mildrid Kjøbli	2

ÅPEN KLASSE tisper

Tronkærs Red Zedona Of Arizona	Unni Hansen	1-1VK-CERT-2BTK-resCACIB
--------------------------------	-------------	--------------------------

CHAMPION KLASSE tisper

NS UCH N VCH NORDV98 Bi len Tingeling	Sissel Skjelbred	1CHK-CK-1BTK-CACIB-BIM
---------------------------------------	------------------	------------------------

KI for større selskapsh., Høvik 19.08.01 Dommer Frank Christiansen, Norge

ÅPEN KLASSE hannhund

Soldoggen's Era Ta-Ta	Unni M Viklund	1-1VK
-----------------------	----------------	-------

ÅPEN UNGHUND KLASSE tisper

Soldoggen's Inaoru Imoto	Unni M Viklund	1-1-HP-1VK-CERT-1BTK-BIR-4BIG
--------------------------	----------------	-------------------------------

Steinkjer hundeklubb, Steinkjer 2.09.01 Dommer Rodi Hübenthal, Norge**JUNIOR KLASSE tisper**

Østbylia's Edle Keo	Lisb. Schjelderup/ A Syvertsen	0
Østbylia's Edle Rosa på ball	Kåre Svendsen	1-1-HP-1VK
Østbylia's Edle Kai-za Ling	Unn B Erlie / Rolf E Paulsen	1-2

CHAMPION KLASSE tisper

NS UCH N VCH NORDV98 Bi len Tingeling	Sissel Skjelbred	1CHK-CK-1BTK-BIR
---------------------------------------	------------------	------------------

Norsk Grand danois klubb, Skedsmo 30.09.01 Dommer Leif Lehmann Jørgensen, Danmark**ÅPEN KLASSE tisper**

Zentai av Enerhaugen	Christina Nyborg	1-1VK-CERT-1BTK-BIR
----------------------	------------------	---------------------

Bergen selsk&bruksh.kl, Bergen 29-30.09.01 Dommer Paul Stanton, Sverige**JUNIOR KLASSE hannhund**

Chiyomaru av Enerhaugen	Einar Haavik	1-1-HP-1VK-CERT-1BHK-BIR-2BIG
-------------------------	--------------	-------------------------------

JUNIOR KLASSE tisper

Chieko av Enerhaugen	Christen Lang	1-1-HP-1VK-CERT-1BTK-BIM
----------------------	---------------	--------------------------

Tromsø hundeklubb, Tromsø 20.10.01 Dommer Leif Herman Wilberg, Norge**ÅPEN UNGHUND KLASSE hannhund**

Soldoggen's Ippiki-Ookami	Heidi Nilsen	1-1-HP-1VK-CERT-1BHK-BIM
---------------------------	--------------	--------------------------

ÅPEN KLASSE hannhund

Soldoggen's Gaido Rago	Sture Bjørnbakk	2
------------------------	-----------------	---

ÅPEN UNGHUND KLASSE tisper

Soldoggen's Ichiro-Kin-Ni-Mukau	Paul Walle/Eli Johansen	1-1-HP-1VK-CERT-1BTK-BIR
---------------------------------	-------------------------	--------------------------

Norsk Dobermann klubb, Skedsmo 27.10.01 Dommer Vincent O'Brian, Irland**ÅPEN KLASSE hannhund**

Mjærumhøgda's Beniyuki	Kirsti Winther Hansen	2
------------------------	-----------------------	---

NCKK avd Rogaland, Sandnes 28.10.01 Dommer Berit Foss, Norge**JUNIOR KLASSE tisper**

An-An's Chisana Hana	Anne-Lise Johansen	1-1-HP-1VK-CERT-1BTK-BIR
----------------------	--------------------	--------------------------

CHAMPION KLASSE tisper

N UCH An-An's Yamahime	Anne-Lise Johansen	1CHK-CK-2BTK
------------------------	--------------------	--------------

Orkdal hundeklubb, Orklahallen 10-11.11.01 Dommer Jackie Perry, England**JUNIOR KLASSE hannhund**

Kenzoku no Genki	Inger M Skarsem	1-1-HP-1VK-CERT-1BHK-BIM
------------------	-----------------	--------------------------

CHAMPION KLASSE tisper

NS UCH NV00 Soldoggen's Chimpira	Lisbeth Høyem/Geir Aasheim	1CHK-CK-1BTK-BIR
----------------------------------	----------------------------	------------------

Vi koser oss i valpekassen... Foto innsendt av Paul Walle

Ví takker kalender-annonsørene!!

Kennel Enerhaugen

Christen Lang
Sandviksveien 173, 5035 Bergen
tlf. 55 95 17 01 / faks. 55 95 84 02
E-post: kthunes@online.no

<http://home.no/enerhaugen>

Mjærumhøgda

Grete-Sofie & Eivind Mjærum
Høgda Gård - 1827 Hobøl
Tlf.: 69 92 11 22

AK-NU-BA

Akita Shiba

Lisbeth Høyem & Geir Aasheim
TLF: 7416 2285 MOBIL 917 16 284
<http://home.online.no/~geilis>

**Østbylias
KENNEL**

Sissel Skjelbred
Dalsve, 7710 Sparbu
Tlf.: 74 14 32 69

**KENNEL
PEI FANG**

Marianne og Brynjar Holmli
Sjøvold, 7650 Verdal
Tlf. 7407 7455
www.chowchow.no

Kennel Willemo
Golden & Shiba

Tove Nyvoll & Tom Hofslie
Anholt 3160 Stokke

Tlf: 33 33 52 29 - 920 40 545

www.willemo.no

Chow chow og shiba

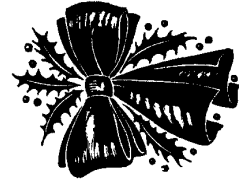
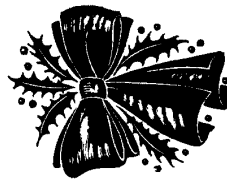
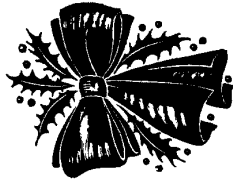
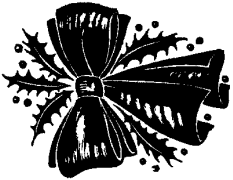
Anne Lise Johansen
Fjordbrivn. 13, 4050 Sola, Tlf.: 51 65 11 06

Paul J. Walle
8533 Bogen i Ofoten

Tlf.: 7698 2000 – Fax: 7698 3000 – Mobil: 926 52 844

Returadresse:
Sverre Kjøbli,
Imsdalen, 7760 Snåsa

N Å R E N D E N E R G O D